

NOTULEN van de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, op 14 juni 2018, vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw P.J. Bouvy-Koene, burgemeester.

Griffier: de heer J. van der Does.

Aanwezige leden: mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, P. de Bruijn, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool en C.J. van der Elst, mevrouw D.A. van Es, de heren A.B. de Graaf, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heer J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren A.A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Afwezig: de heer A.E.T. Andringa en mevrouw drs. E.C. van Herk.

Aanwezige wethouders: de heer mr. M.N. Cramwinckel, mevrouw drs. M.A.M. Lamers en de heer drs. N. Mol.

1. Opening

De **voorzitter:** Ik heet u allemaal van harte welkom. Er zijn berichten van verhindering ontvangen van mevrouw Van Herk en, in verband met zijn huwelijk, van de heer Andringa. Dat lijkt me een heel leuke reden om vanavond niet hier te zijn. Ik denk dat zijn echtgenote in spe dat ook een heel leuk idee vond.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen raadsnotulen van 17 mei 2018

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad 14 juni 2018

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje

Hiervan wordt niet gebruikgemaakt.

5. Hamerstukken:

- 5.1. Zienswijze begroting 2019 Inkoopbureau H10 (raadsregistratienummer Z/18/020194/078083);
- 5.2. Zienswijze begroting 2019 Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/1820405/82022);
- 5.3. Zienswijze begroting 2019–2020 Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland (raadsregistratienummer Z/18/020119/077954);
- 5.4. Zienswijze begroting Veiligheidsregio Hollands Midden 2019 (raadsregistratienummer Z/18/020215/079894);
- 5.5. Jaarstukken 2017 en actualisatie grondexploitatie Duivenvoordecorridor (raadsregistratienummer Z/18/19720/78356)

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

6. Wensen en bedenkingen verkoop accommodaties (raadsregistratienummer Z-20707-VS);

- 6.1. Achtergrondinformatie: raadsvoorstel Verkoop accommodatie Van der Waalslaan getekend (raadsregistratienummer 4827 (3))

De **voorzitter**: Er zijn een aantal technische vragen gesteld en er zijn nog een aantal berichten binnengekomen, teksten van de sprekers en een brief. Die heeft u allemaal in uw eigen systeem kunnen aantreffen.

Mevrouw **Persoon** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Dit gaat over de verkoop van drie locaties in de Vlietwijk. Al een tijdje staan twee van deze drie gebouwen leeg. Als de gemeente jaarlijks geld moet toeleggen op eigendommen en het bezit van gebouwen niet als noodzaak ziet, kunnen ze beter verkocht worden in plaats van verlies te lijden. Dit waren in 2011 de overwegingen voor de gemeente om locaties te verkopen. Nu gaat het om de locatie Van der Waalslaan, de locatie Raadhuislaan en de locatie De Vlietschool/de oude Vos. ONS Voorschoten steunt dit plan, ondanks dat niet iedereen daar blij mee is, maar bewoners hebben meer bereikt dan zij denken.

Wat de Van der Waalslaan betreft: er is met de Werkgroep Groen Spelen en omwonenden veel gesproken. De afgelopen jaren is een dik dossier opgebouwd. Eerst was het plan om het plantsoen met twaalf woningen te bebouwen. We kunnen allemaal

toegeven dat deze start heel kort door de bocht was. De omwonenden maar ook de raad werden letterlijk overvallen door dit nieuws. Door de omwonenden en door de Werkgroep Groen Spelen is toen veel bereikt. Wij van ONS Voorschoten realiseren ons dat de bewoners meer willen dan ze nu gekregen hebben. De gemeente moet met veel zaken rekeninghouden: met geld, groen en bebouwing. Het deel buiten het hek blijft nu groen, met de huidige recreatiefunctie. Dit betekent heel veel: de bewoners hebben hun plannen grotendeels gehonoreerd gezien en het huidige stukje bebouwde grond blijft voor bebouwing beschikbaar. De inzet van de koper is dat het een maatschappelijke functie blijft. Chapeau voor de Werkgroep Groen Spelen, want groen heeft het van stenen gewonnen. Wat daar ook gaat gebeuren, wij vragen het college om wanneer er sprake is van een wens om de bestemming te wijzigen, dit te allen tijde in overleg met de omwonenden te doen.

Wat de locatie Raadhuislaan ofwel Goederaad betreft: de verkoop van gebouwen en grond betekent dat voor de huidige gebruikers de huur wordt opgezegd. Dat zij daar niet blij mee zijn, kunnen wij heel goed begrijpen. De verkoop heeft inderdaad een geschiedenis waar verschillend over wordt gedacht. Ook voor deze gebouwen geldt: het onderhoud kost veel meer dan het oplevert en de gebouwen zijn al uit de jaren zestig. Het sportinstituut heeft de komende vijf jaar nog de tijd om een andere locatie te zoeken. ONS Voorschoten vraagt het college om Sportinstituut Goederaad daarbij te helpen. De gemeente weet vaak als eerste waar gebouwen of locaties leegkomen. Goederaad verdient dit ook, want het instituut heeft een belangrijke maatschappelijke functie en heeft als doelgroep heel andere bezoekers dan de gemiddelde sportschool. Jeugd en ouderen weten wekelijks de weg naar Goederaad te vinden en dat zou zo moeten blijven.

Wat de locatie Einsteinlaan ofwel de oude Vos betreft: de voormalige school staat al vele jaren leeg. Hier zullen naar het zich laat aanzien woningen worden gebouwd. Daarmee krijgt de locatie weer een gezicht. ONS Voorschoten hecht eraan dat de woningen zo veel mogelijk betaalbare sociale huurwoningen worden, zodat hiermee een kleine bijdrage geleverd wordt aan het verminderen van de lange wachtlijsten.

Tot slot: verbeter Voorschoten, begin bij jezelf. Daarom wil ik het college maar ook ons, de raad, oproepen om zich ervoor in te spannen dat vanaf nu geen aanleiding meer kan ontstaan voor ontevredenheid bij bewoners over de communicatie met hen.

De voorzitter: Bij de start van dit discussiepunt wil ik nog opmerken dat tijdens de commissievergadering door insprekers taal werd gebezigd waarvan ik nu, achteraf,

ook in deze openbare raadsvergadering met kracht afstand wil nemen. De kwalificaties en de diskwalificaties van onze ambtelijke organisatie zijn niet aan de orde. Ik steun de opmerkingen die de heer De Graaf en ook de heer Andringa tijdens de commissievergadering gemaakt hebben: als er iets is wat niet goed gaat, zijn het de politici en de bestuurders die iets te verwijten is, want onze ambtelijke organisatie kan zich daar niet tegen verweren. Wij zijn uiteindelijk degenen die dat op moeten lossen en die alle kritiek moeten aanhoren, maar die er ook voor moeten zorgen dat er een oplossing komt. Ik denk dat onze organisatie dag in, dag uit probeert om een dienstverlening aan onze inwoners in stand te houden die – daar ben ik van overtuigd – kwalitatief hoogstaand is, maar het is aan ons om de kritiek aan te horen. Ik dank de heren De Graaf en Andringa voor de wijze waarop zij hebben gereageerd.

De heer De Graaf (PvdA): Dank u, mevrouw de voorzitter, voor dit compliment. Ik wil in herinnering brengen dat mijn interventie betrekking had op één van de drie sprekers. Het lijkt me goed om dat vast te leggen.

De voorzitter: Dank voor deze aanvulling.

De heer Van Rixtel (GroenLinks): Voorzitter. Ik sluit mij graag aan bij uw woorden over de commissievergadering van afgelopen week. Ik heb ook met veel aandacht en instemming geluisterd naar het betoog van mevrouw Persoon. Met name het stuk over Goederaad omarm ik van harte; daar ben ik het helemaal mee eens. Met betrekking tot de Van der Waalslaan wil ik toch nog even stilstaan bij het raadsbesluit zoals dat eerder in 2015 genomen is, met name bij de procesafspraken die in het raadsbesluit genomen zijn, want daar zit volgens mij de angel van de hele discussie. Ik vind het van belang om dat nu goed opgehelderd te krijgen. Ik heb het met name over de tweede procesafpraak, namelijk dat wij geïnformeerd worden over het resultaat van de afstemming met de omwonenden. Het besluit is om "het college te verzoeken de raad in het vervolg van het proces te informeren over de uitkomsten van het selectieproces, het resultaat van de afstemming hierover met de omwonenden en op basis daarvan het voorgenomen besluit van het college". Met terugwerkende kracht moet ik constateren dat deze procesafspraken eigenlijk niet heel helder zijn en dat er in ieder geval bij het college en de omwonenden een verschil van interpretatie is geweest. Ik doel met name op "het resultaat van de afstemming". Wat is nu het resultaat van de afstemming en wanneer had die afstemming plaats moeten vinden? Als ik het verhaal van de omwonenden goed begrijp, zien zij de afstemming nog voordat de koop gesloten is en nog voordat het koopcontract getekend is. Dan hebben ze een punt als ze zeggen dat het niet helemaal ordentelijk verlopen is, omdat die afstemming enigszins gebrekkig is gegaan. Ze hebben ge-

sprekken gevoerd met potentiële gegadigden, maar met andere niet of pas op een heel laat moment. Daar zit gewoon een duidelijk stuk miscommunicatie. Ik zou daarover graag nog wat meer van het college willen horen: is het college het eens met deze zienswijze?

Daartegenover zegt het college dat het resultaat van de afstemming eigenlijk pas aan de orde is als er sprake is van een bestemmingswijziging. Dat is veel verder in het proces; dat is pas nadat het koopcontract al is getekend en gesloten. Dan komt er mogelijk nog een bestemmingswijziging in de zin van: de bestemming is nu "maatschappelijk" maar die zal mogelijk "wonen" worden. En dan gaat het college met de omwonenden in gesprek. Daarover wordt over en weer gesteggeld.

Ik vind het heel jammer dat wij als raad pas aan het eind van het proces helderheid krijgen over deze onduidelijkheid, want wat moeten we hier nu mee? Moeten we nu zeggen dat het proces niet goed is gegaan en dat het daarom over moet? Dat lijkt me onwenselijk, want dat kan forse consequenties met zich meebrengen en mogelijk ook forse kosten voor de gemeente. We hebben gisteren geconstateerd dat het nieuwe coalitieakkoord veel ambities bevat maar dat daar ook de financiële middelen voor moeten zijn. Dit is dus een verdomd lastig dilemma. Ik vind het erg jammer dat dit nu op deze manier aan de orde moet komen en dat we eigenlijk voor een keuze tussen twee kwaden geplaatst zijn. Dat zeg ik dus ook met enige teleurstelling vanuit de optiek van de omwonenden, die veel tijd en energie in dit proces gestoken hebben en eigenlijk nu nog steeds niet goed weten waar ze aan toe zijn. Wij moeten nu als raad een afweging gaan maken tussen een kleiner belang en een wellicht groter belang. Ik hoop dat de omwonenden daar ook begrip voor hebben, mocht het anders uitpakken dan zij gehoopt hebben en wellicht nog steeds verwachten. In die zin kan ik het verhaal van mevrouw Persoon dus ook weer goed volgen. Zij heeft in feite nu al een keuze gemaakt, maar voor mij is die keuze op dit moment nog te vroeg. Ik wil toch van het college horen hoe het kijkt naar deze twee verschillende verwachtingen en ook naar het proces en wat daaruit geleerd kan worden, want ik wil dit niet nog een keer meemaken. Dit is gewoon echt iets waar wij als raad voor moeten waken in de toekomst.

Dat gezegd hebbende wil ik ook graag even reageren op de motie van de heer De Graaf. Hij stelt terecht: laten we in ieder geval bevestigen welke afspraken gemaakt zijn. Hij heeft gekeken naar het raadsbesluit dat in 2015 is genomen, maar ik heb een vraag over zijn eerste punt, dat betrekking heeft op de bestemming "maatschappelijk". Die regel eindigt met "dat deze bestemming niet zal worden gewijzigd". In het raadsbesluit vind ik niet terug dat een bestemming niet wordt gewij-

zigt. Ik vraag me dan ook af of hij met "niet" "nooit" bedoelt. Ik vraag me immers echt af of het enigszins realistisch is om ervan uit te gaan dat een bestemming nooit wordt gewijzigd. Ik vraag de heer De Graaf ook of hij overwogen heeft wat de nabije toekomst betekent, want dan hebben we een omgevingsvisie en een omgevingsplan. Wat is dan nog de waarde van een bestemmingsplan? We zitten dan dus misschien in een heel andere periode. Ook in dat opzicht weet ik op dit moment eigenlijk niet zo heel goed wat we bijvoorbeeld met artikel 13.1 moeten. Daar staat iets over een bestemmingsplan, maar over een aantal jaren praten we niet meer over bestemmingsplannen. Daar zou ik dus ook van het college iets over willen horen. Ik vraag dat ook, omdat dit voor mij nu een stukje verwachtingsmanagement is, want gaan we de omwonenden nu iets beloven over een bestemmingsplan dat maar een paar jaar geldig is, omdat er dan iets anders komt? Die duidelijkheid wil ik ook graag nu.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. We zitten eigenlijk aan het einde van een heel lang proces van miscommunicatie. Ik denk dat dat het belangrijkste gegeven is dat we met elkaar moeten vaststellen. Het gaat hier om verwachtingen die niet aansluiten op elkaar. Ik kan me volledig vinden in de twee tot nu toe gevoerde betogen. ONS Voorschoten gaat onvoorwaardelijk akkoord met de besluitvorming en GroenLinks houdt nog een slag om de arm. Ik sta achter het algemene verhaal van ONS. Het gaat om belangen die wij als raad moeten verdedigen. Dat zijn niet alleen de belangen van de gemeente maar ook de belangen van de bewoners. Ik denk dat dit een proces is geweest waarvan we allemaal geleerd hebben. We kunnen vaststellen dat het allemaal niet netjes is gelopen, zeker aan het begin. We zijn uiteindelijk vorige week tot de commissievergadering gekomen. Daar hield de vorige wethouder een vlammend betoog. Hij gaf eigenlijk aan alles te hebben gedaan om de situatie zo goed mogelijk te beslechten. Daarmee gaf hij aan dat dit voor hem een eindpunt heeft. Ik denk dat we vanavond inderdaad tot besluitvorming moeten komen. GroenLinks zei al dat het eigenlijk om tegenovergestelde belangen gaat: het gaat om de belangen van de bewoners van een bepaald gebied, maar ook om de belangen van de gemeente. Ik ben benieuwd hoe de nieuwe wethouder hierop reageert en of hij het vertrouwen kan krijgen dat gewenst is in de wijk. Het gaat vooral om het vertrouwen om aan de voorkant nog invloed te hebben op de zaak. Die belangrijke vraag ligt er. Ik denk dat het een uitdaging voor het nieuwe college is om dat te bewerkstelligen. Ik wacht de antwoorden van het college dan ook af, ook over de motie van de Partij van de Arbeid. We zullen ons daar dan op beraden.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. Ik sluit mij heel graag aan bij de woorden van de drie eerdere sprekers. Ik wil daar graag nog iets aan toevoegen. Vorige week bespraken wij in de commissie Burger en Bestuur de verkoop van de drie accommoda-

ties, waaronder de Raadhuislaan en de Van der Waalslaan. Hierbij hebben wij aandachtig geluisterd naar de insprekers van de Werkgroep Groen Spelen en Goederaad. Ook heb ik brieven, mails en stukken gelezen uit beide dossiers. Het is goed om te zien dat er zoveel betrokkenheid is in het dorp bij de herontwikkeling van deze locaties. Tegelijkertijd was het voor mij als nieuw raadslid heftig om de emoties te ervaren die deze verkoop met zich meebrengt. De verhalen van omwonenden waren doorspekt van frustratie. Dit moeten wij ons als raad collectief aantrekken.

D66 heeft na uitvoerig beraad besloten dat er wat ons betreft geen zwaarwegende bezwaren zijn om dit verkoopproces tegen te houden, ook omdat verdere vertraging ons inziens geen oplossingen biedt. Communicatie over en weer is de enige manier om tot elkaar te komen. Het is uitermate vervelend dat dit dossier te maken had met wisselende ambtenaren en wethouders, wat de communicatie niet ten goede kwam. Dit is vervelend voor alle betrokkenen: voor de omwonenden, het college en de raad. Onze fractie heeft er alle vertrouwen in dat het nieuwe college voortvarend met dit dossier aan de slag zal gaan, dat het zal luisteren naar alle betrokkenen en dat het er zorg voor zal dragen dat omwonenden daadwerkelijk inspraak hebben in het herontwikkelingstraject. Ook heb ik er vertrouwen in dat wij als nieuwe raad onze lessen zullen trekken uit dit proces. Er ligt voor de raad een duidelijke opdracht om werk te maken van goede burgerparticipatie. Moedig participatie aan, stel duidelijke kaders en, tot slot, neem communicatie met inwoners zeer serieus.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. De VVD heeft geen wensen of bedenkingen bij de voorgenomen ondertekening van de koopcontracten van de drie locaties in de Vlietwijk. Dit is na een lang proces uiteindelijk zo gekomen. Wij staan achter het hoofddoel, het verkopen van accommodaties waar de gemeente verder geen nut meer van heeft of die te oud zijn en die ons meer geld kosten dan opleveren. Dat is nu het uiteindelijke sluitstuk. We hebben het in de afgelopen vergadering nog extensief gehad over het koopcontract zelf en de bepalingen daarin, maar de wethouder heeft de vragen in de commissievergadering voor ons goed weten te beantwoorden en wij snappen hoe het in elkaar steekt.

Over de Van der Waalslaan hebben we al jaren gesproken. Wij geven toe dat in de communicatie over en weer dingen inderdaad niet goed zijn gegaan en dat het duidelijker had moeten, maar de intentie om het object daar te verkopen, heeft altijd overeind gestaan. In die zin is het jammer dat het zo lang heeft moeten duren, met zoveel heen-en-weer gepraat over hoe het uiteindelijk moet gaan. Dat is geen goede zaak. Ik herhaal ons eerdere pleidooi dat bij verkoop van accommodaties en gronden, klein of groot, van tevoren duidelijker moet zijn onder welke voorwaarden

iemand die kan kopen en hoe dat proces gaat. Kom je daar binnen en mag je gaan onderhandelen? Kom je binnen en heb je iets te zeggen over hoe het er uiteindelijk uit gaat zien? Dat moet gewoon duidelijker zijn, zodat iemand ook gewoon weet waarover en wanneer gecommuniceerd wordt, tot hoever een bepaalde inspraak gaat en wanneer er wordt overgegaan tot koop en uiteindelijk tot ontwikkeling.

Op een aantal van deze locaties gaat nog ontwikkeling plaatsvinden. Daar zullen we nog wel over komen te spreken, zeker als het gaat om bestemmingswijzigingen of andere grote bebouwingen. Over de bepalingen daarvan komen we dus nog te spreken; daar hoeven we wat de VVD betreft nu geen voorschot op te nemen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Ik spits mijn inbreng toe op de locatie Van der Waalslaan. Wij zijn absoluut geen tegenstander van de verkoop van deze locaties. Wij zijn ook geen voorstander van vertraging. Dat hoeft ook helemaal niet, ook niet als onze motie wordt aangenomen. Onze motie is in feite niets meer en niets minder dan een bevestiging van uitgangspunten en besluiten die in het verleden zijn geformuleerd en genomen. Ik stel alleen vast dat het nu voorliggende besluit op onderdelen toch afwijkt van datgene wat ook staat in de tekst van de achtergrondinformatie bij agendapunt 6, punt 6.1. Ik nodig iedereen ertoe uit om de eerste alinea van bladzijde 5 van dat document nog eens te lezen. Wat staat daar namelijk? "De nu voorgelegde randvoorwaarden voldoen in grote mate aan de meest gehoorde stelling van omwonenden: 'Het moet blijven zoals het is'." Ja, het moet blijven zoals het is. Dat is heel simpel. En wat is de afspraak die nu wordt gemaakt? De afspraak heeft het woord 'verkocht' onder "bestemming zoals die nu is". Er is geen enkele regel die uitsluit dat er wordt nagedacht over een andere bestemming, bijvoorbeeld over een wijziging van de bestemming "maatschappelijk" in "wonen". Oké, is er een verplichting voor de koper om vervolgens in overleg te treden met de werkgroep en de omwonenden. Vervolgens is er – dat zeg ik uit mijn hoofd – artikel 13, dat een puur facultatieve bepaling is. Die facultatieve bepaling is dat dat moet plaatsvinden, maar "facultatief" betekent dat daar door de raad geen enkele consequentie aan verbonden hoeft te worden. Kortom: dat impliceert een afwijking en een grotere mate van onzekerheid voor degenen die zich de afgelopen jaren hard hebben gemaakt voor het behoud van een stuk in de Vlietwijk, waar, zoals we allemaal weten, überhaupt wat minder ruimte tussen de verschillende straten en de huizen bestaat dan in Park Allemansgeest.

Ik ga in op een aantal opmerkingen van collega-fracties. ONS Voorschoten is duidelijk in zijn keuze en zegt aan het eind: vanaf nu geen reden meer voor ontevredenheid bij omwonenden. Ik help het ONS Voorschoten hopen als ik dit zie en consta-

teer, waarbij ik niet tot een andere conclusie kan komen dan dat er toch een afwijking plaatsvindt van de hardheid van de eerdere uitspraken. De fractie van Groen-Links zegt dat je op een gegeven moment het grote belang en het kleine belang ten opzichte van elkaar moet afwegen. Het grote belang voor mij en voor de Partij van de Arbeid is op dit moment het herstel van vertrouwen tussen de burger en de gemeentepolitiek. Herstel van vertrouwen betekent dat je geen afbreuk doet aan eerdere uitspraken en toezeggingen die zijn gedaan. Daarom dien ik deze motie in. Het gaat dus niet om een ton meer of een ton minder. Nee, het gaat om herstel van vertrouwen. Nogmaals, in de richting van D66: mijn motie impliceert niet dat er uitstel plaatsvindt. Met het aannemen van deze motie kan het koopcontract gewoon worden gesloten. Wat heeft de gemeenteraad dan gedaan? Nog een keer expliciet en beter geformuleerd wat er in het verleden is besloten. De motie luidt:

"Motie 060.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 14 juni 2018,

- *gehoord de bespreking in de commissie B&B d.d. 7 juni 2018 over de voorgenomen verkoop van drie accommodaties, waaronder de locatie Professor Van der Waalslaan 26-26a;*
- *kennisgenomen hebbend van de voorgeschiedenis en de dialoog die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden tussen de Werkgroep Groen Spelen en andere betrokkenen over de locatie Van der Waalslaan;*
- *overwegende dat bij de Werkgroep en omwonenden onzekerheid is ontstaan over de consistentie van het beleid van de gemeente;*
- *constaterend dat de raad in december 2015 heldere kaders heeft geformuleerd voor de verkoop van de accommodatie;*
- *van oordeel dat het belangrijk is te investeren in het vertrouwen tussen inwoners en gemeente;*

herbevestigt dat:

- *de verkoop van de huidige accommodatie en het niet-openbare gedeelte van het omliggende perceel Professor Van der Waalslaan 26-26a (1.200 m²) binnen de huidige bestemming 'maatschappelijk' geschiedt en dat deze bestemming niet zal worden gewijzigd;*
- *de hoogte van bebouwing van het te verkopen terrein van de Professor Van der Waalslaan de vier meter niet zal overstijgen;*

- *het overige deel van het perceel duurzaam in stand te laten ten behoeve van groen en spelen en dit vast te leggen in de volgende herziening van het bestemmingsplan;*

verzoekt het college om dit standpunt over te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik denk dat we kunnen constateren dat het raadsbesluit uit 2015 gewoon nog steeds staat. Dat durft mijn fractie ook te onderschrijven, maar in het raadsbesluit staat niet dat het bestemmingsplan nooit veranderd gaat worden. Ik denk dat we daarover van mening verschillen. Nogmaals, ik vraag me af of het realistisch is om dat te stellen zoals u dat doet. Wat het grote belang betreft: het herstel van vertrouwen is inderdaad essentieel, maar ik denk dat dat voor een deel ook gepaard gaat met helder krijgen hoe het proces gegaan is en de vinger daar leggen waar het verkeerd ging. Dat heb ik geprobeerd, maar dan is er inderdaad wel een afweging, want ik denk dat het proces niet gegaan is zoals het had moeten gaan. Maar ik neem liever niet de afweging voor mijn rekening om het opnieuw te doen, met de mogelijke consequenties daarvan, ook financiële consequenties. Maar ik hoor graag het college daar nog over. Ik ben benieuwd of u die afweging op deze manier durft te maken.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik ga ervan uit dat het onderhandelingsproces tussen de verkopende partij en de koper heeft plaatsgevonden onder het beding en in de wetenschap van het besluit en de notitie zoals die onder punt 6.1 is geformuleerd. Vanuit die veronderstelling, die ik toch mag hebben, ga ik ervan uit dat de koop gewoon kan doorgaan als deze motie wordt aangenomen.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik denk dat u na de commissievergadering van afgelopen week toch moet constateren dat die veronderstelling van u niet juist is.

De heer **De Graaf** (PvdA): Als die veronderstelling van mij niet juist is, is de vervolconclusie dat door de raad blijkbaar wordt afgeweken van de toezeggingen zoals die ook zijn geformuleerd in het document dat hoort bij agendapunt 6.1.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik denk dat dat ook weer een voorbarige conclusie is, want ik constateer nogmaals dat de afspraken ten aanzien van het proces, zoals verwoord in het raadsbesluit, onvoldoende helder waren, waardoor op een gegeven

moment lucht kon ontstaan en de verschillende partijen met hun eigen interpretaties op weg gingen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Maar welke verschillende interpretaties waren er nou denkbaar als er staat "Het moet blijven zoals het is"? Het spijt me, maar ik zie dat niet anders.

De **voorzitter**: Zullen wij met elkaar eerst even afwachten wat het college hierop antwoordt? Want ook dit zijn speculaties die weer voor de nodige lucht kunnen zorgen.

Mevrouw **Boom** (D66): Ik zou graag nog even willen reageren op de motie van de heer De Graaf. Wij vinden de motie erg sympathiek, maar wij denken ook dat het niet goed is om op deze manier eigenlijk beperkingen op te leggen aan de herontwikkeling die gaat plaatsvinden. Er moet juist veel ruimte zijn om samen tot creatieve oplossingen te komen. Om die reden zal D66 niet instemmen met de motie.

De **voorzitter**: Meneer De Graaf, ik denk dat u eerst de rest van uw betoog zal willen continueren en afmaken.

De heer **De Graaf** (PvdA): Nee, ik denk dat mijn betoog helder is geweest en dat ik anders in herhaling zou vervallen.

De **voorzitter**: Ik wist niet dat u aan het eind van uw betoog was.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Wat de SP betreft zitten er eigenlijk drie componenten aan de verkoop van de drie accommodaties in de Vlietwijk. Ik denk dat iedereen dat deelt. Er zijn drie manieren waarop je hiernaar kan kijken. Je kan er van uit financieel perspectief naar kijken, je kan er met een ruimtelijk perspectief naar kijken en je kan naar het participatieproces kijken. Als je naar het financiële perspectief kijkt, moet je vanuit het oogpunt van de gemeente zeggen dat het een uitstekend proces is, want de gemeente heeft heel hard geld nodig. Er is een heel goede bieding gekomen en er is een kettingbeding aan verbonden om ervoor te zorgen dat de gemeente ook meeprofiteert van een toekomstige functiewijziging en eventuele toekomstige doorverkoop. Kortom, financieel gezien is dit een goed besluit.

Ruimtelijk komt daar nog wel wat bij kijken, want twee van de drie locaties, namelijk de Van der Waalslaan en de Einsteinlaan, zijn speelterreinen in een wijk, de Vlietwijk, die al vrij krap is in speelruimte. Het is dus belangrijk om ervoor te zorgen dat

die speelruimte behouden blijft of, in het geval van de Einsteinlaan, terugkomt, want sinds daar antikraak zit, mogen de kinderen uit de straat daar al niet meer spelen; wij worden daar regelmatig op aangesproken door buurtbewoners. Vanuit ruimtelijk perspectief is het voor de SP dus belangrijk dat er voldoende speelruimte in de Vlietwijk is, blijft en komt. Wij willen van het college graag de heel duidelijke toezegging krijgen dat het zich daarvoor gaat inzetten.

Het derde punt is het participatieproces. Tja, waar zal ik dan eens beginnen? We zouden in 2002 kunnen beginnen. Of zelfs in 2000; ik dacht dat ik al ver genoeg terug was. In 2000 lag er al een voorstel om te bouwen op de Van der Waalslaan. Er is een zeer diepgravend proces, gesprek en gedachtewisseling met de buurtbewoners geweest. Uiteindelijk is toen vastgelegd dat het speelterrein speelterrein zou blijven. Als inwoner mag je van je gemeente verwachten dat een woord een woord is en dat er consistentie in het beleid zit. Dat zou weleens één van de punten kunnen zijn die hier mis zijn gegaan, want in het eerste plan dat het vorige college voor de Van der Waalslaan presenteerde, werd het hele grasveldje vervangen door woningen, zomaar vanuit het niets, zonder met de bewoners gesproken te hebben. Zij stonden daardoor natuurlijk al meteen op hun achterste benen. Er is een heel proces geweest. Buurtbewoners hebben prachtige plannen gemaakt om het hele pleintje in speelruimte te veranderen. Die plannen hebben het niet gehaald. Dan moet je zo eerlijk zijn om te zeggen: dat kan. Het kan dat je een plan hebt maar dat de gemeente ondanks een goed participatieproces toch zegt: nee, we doen het niet. Maar ergens in dat proces moet je dan wel helder zijn. Je moet bij inwoners geen verwachtingen en geen gevoel laten bestaan dat ze bijna een vetorecht hebben voordat er een koop komt, waarna er vervolgens ineens een koopovereenkomst komt. Dan is ergens in het proces iets gruwelijk misgegaan en dat is hier zeker aan de hand.

Er is ergens iets misgegaan in het scheppen van verwachtingen, maar dat was het oude college. Sinds gisteren zit er een nieuw college. Het nieuwe college, met nieuwe gezichten, zal een zeer lucratieve verkoopovereenkomst waarschijnlijk niet terugdraaien. Daarvoor heeft het dat geld gewoon te hard nodig. Ik denk dat de buurtbewoners ook dat moeten beseffen, maar dat nieuwe college heeft in zijn collegeakkoord ook heel mooie woorden opgeschreven over burgerparticipatie en precies dit soort processen. Ik zou het nieuwe college dan ook willen vragen om dit moment te nemen om eens goed terug te gaan kijken wat er mis is gegaan. Dat is niet voor een politieke afrekening, want de mensen die we eventueel iets kunnen verwijten, zitten er niet meer; die komen waarschijnlijk ook niet terug. U bent politiek natuurlijk wel verantwoordelijk voor de daden van uw voorgangers, maar daar gaat het hier niet om. Het gaat hier om een evaluatie: waar is het misgegaan, hoe

had het beter gemoeten en hoe kunnen we hiervan leren voor de toekomst, juist omdat de burgerparticipatie zo prominent in het coalitieakkoord en eigenlijk in alle daden van deze gemeenteraad staat? Dit is dus geen motie, maar wel een suggestie aan het college om dit moment te gebruiken om een echt goede evaluatie te maken: hoe heeft het nou zo gruwelijk uit de klauwen kunnen lopen?

Tegelijkertijd vraag ik ook iets anders aan het college, namelijk een inspanning in de richting van de buurtbewoners. Hoe maak je dit weer goed? Hoe maak je goed wat er mis is gegaan, zonder dat je alles terugdraait? Want laten we realistisch zijn: wij als gemeenteraad zitten ook altijd krap op de centen en dit is nou net een gelegenheid waarbij je wat extra financiële ruimte hebt geschapen. Dus hoe maak je het goed, terwijl je daar wel realistisch in bent? Is het mogelijk om een gebaar te maken in de richting van de bewoners?

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Het is nog even wennen. Ik heb het speldje op en ik weet nu waar het knopje van de microfoon zit. Het is bijzonder om hier vanavond te staan. Ik heb vanmiddag natuurlijk ook zitten oefenen op het dossier en het debat. Ik heb me er erg op verheugd, want het gaat wel over iets belangrijks. Het gaat niet alleen over de Van der Waalslaan, het gaat niet alleen over de Einsteinlaan en het gaat niet alleen over Goederaad. Het gaat eigenlijk in de eerste plaats over een punt dat wij als college heel belangrijk vinden: hoe gaan we met elkaar om? De burgemeester heeft al iets gezegd over hoe we dat in de raadzaal doen, maar dit gaat ook over hoe wij als gemeente met inwoners omgaan. Daar is wel het een en ander misgegaan, denk ik. Er zijn onduidelijke afspraken gemaakt, die dus ook tot een onduidelijke uitvoering leidden, zoals GroenLinks aangaf. Ik heb ook gezien en gemerkt dat er vanuit de buurt enorm is geïnvesteerd in mooie en goede plannen. Dat kost avonden werk, heel veel papier en heel veel e-mails. Ik heb heel veel waardering voor inwoners die zich zo inspannen om hun woonomgeving mooi te maken.

Tegelijkertijd is er over en weer, tussen de gemeente en de inwoners, ook een beetje een situatie ontstaan in de zin van: ik ben oké, maar jij bent niet oké. Ik zou heel graag naar een situatie toegroeien waarin we lessen trekken uit hoe dit gegaan is en waarin we tegen elkaar kunnen zeggen: ik ben oké en jij bent ook oké; we nemen elkaar echt serieus, we geven elkaar de informatie die nodig is, we komen onze afspraken na en daar waar het fout is gegaan, blikken we terug.

Ik wil meteen ingaan op wat de SP naar voren bracht. Dat is een heel belangrijk punt: het is goed om terug te kijken en hiervan te leren. Het is heel belangrijk om niet te blijven hangen in alles wat er gebeurd is. Dat geldt zeker voor een college

dat net begint. Ik realiseer me enorm goed dat u hier al heel lang mee bezig bent, maar het is heel belangrijk om terug te kijken en daarvan te leren. Het college is dan ook bereid – en ik ben ook zelf bereid – om met de buurtbewoners en in het bijzonder met het comité gewoon nog eens om de tafel te gaan zitten, in de zin van: jongens, hier is de koffie en daar staat een glas water; wat leren we hier nou van?

De heer **Maassen** (SP): Dank u, wethouder, voor deze toezegging. Is het ook mogelijk om in heel grove lijnen een tijdpad te schetsen: wanneer zou u dat willen doen en wanneer zou u de raad iets daarover willen laten zien?

Wethouder **Cramwinckel**: Ik kom daar straks nog even op terug.

De **voorzitter**: Het is wel zijn maidenspeech, hè? Het is tot op heden een goed gebruik om iemand die zijn maidenspeech houdt, niet te onderbreken.

De heer **Maassen** (SP): Daar heb ik helemaal niet bij stilgestaan; sorry!

De **voorzitter**: Nee, de heer Cramwinckel is natuurlijk al heel vertrouwd, maar niet als wethouder. Ik zou u dus willen vragen om niet te interrumperen en hem dit verhaal even af te laten maken.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Ik constateer dat de heer Maassen zich hier niet voor de eerste keer niet aan houdt. Het is heel gebruikelijk dat hij interrumpeert bij een maidenspeech.

De heer **Maassen** (SP): Dat is zeker waar, want ik vind het eigenlijk een heel raar gebruik. Ik vind het eigenlijk onzin. Het moet over de inhoud gaan en niet over dit soort poppenkast. Bovendien is het een ongeschreven regel. Ik heb deze regel al heel vaak opgeschreven; dat heeft 'm dus ongeldig gemaakt.

Wethouder **Cramwinckel**: Ik herhaal nog even wat ik zojuist zei, want anders raken we allemaal de draad in het betoog kwijt. Ik ben echt bereid om met de buurtbewoners en met name met het comité om de tafel te gaan zitten met een kop koffie of een glas water; niet met een biertje, want we moeten ons hoofd helder houden om gewoon terug te blikken op hoe het gegaan is en om te bekijken wat we – wij als gemeente en wellicht ook het comité, maar dat bespreken we dan wel – daarvan leren. Misschien is dat ook de opmaat naar een wat verdergaande evaluatie van dit hele proces, maar daar wil ik nog even over nadenken, want ik zou eerst dat gesprek willen. Dat is één.

Op het tweede punt is door verscheidene fracties gewezen. Dit heeft een lange voorgeschiedenis en het is tijd om tot beslissingen te komen. Ik heb dat overal geproefd en ik ben ook blij met de steun vanuit alle fracties om deze verkoop wel door te gaan zetten, want achter dit besluit zitten natuurlijk verschillende soorten afwegingen. Ook daar is door verscheidene fracties op gewezen. Dat maakt het bestuur altijd lastig. Zoals de heer Maassen mooi heeft geanalyseerd, gaat het om de vraag hoe wij de ruimte willen gebruiken – niet alleen hier maar ook op andere plekken in de gemeente – en hoe dat met elkaar samenhangt en hoe we het ruimtegebruik verdelen. Er zitten natuurlijk ook financiële kanten aan deze zaak; dat mag duidelijk zijn. Als wethouder van Financiën zeg ik dat we het geld verdomd goed kunnen gebruiken. Het derde aspect is natuurlijk de participatie en hoe het allemaal is gelopen. Daar heb ik het zojuist al over gehad.

Dan is de vraag – die proef ik ook heel duidelijk in de voorgeschiedenis – hoe zeker we ervan zijn dat de maatschappelijke bestemming er is maar dat die ook blijft. Daarop heb ik eigenlijk een heel simpel antwoord. Wij hebben een bestemmingsplan en daarin staat wat de bestemming is. Wij hebben in artikel 13 van het koopcontract ook een afspraak gemaakt: mocht de planontwikkeling tot een andere bestemming leiden, dan wordt dat eerst met de buurt en het buurtcomité overlegd en dan kan de koper van de verkoop afzien. Dat is een extra waarborg bovenop hetgeen de Wet ruimtelijke ordening al biedt in het kader van een bestemmingsplanwijziging, waarmee sowieso inspraakmogelijkheden en ook beroepsmogelijkheden bestaan. Door de heer Binnendijk is in de vorige vergadering uitvoerig betoogd hoe dat in elkaar zit.

Maar ik wil het niet alleen op formele punten gooien. Iemand zei – volgens mij was dat de heer De Graaf – dat het om vertrouwen gaat. Kan men erop vertrouwen dat, als de gemeente zegt dat dit een bestemmingsplan is met deze bestemming, het ook zo blijft? Dan zeggen we: ja, daar mag u op vertrouwen; daar mag u mij ook aan houden. Die bestemming ligt er gewoon. Is het dan nodig om dat nog eens te benadrukken in een motie? Daar heb ik grote aarzelingen bij, in de eerste plaats omdat het al in het bestemmingsplan staat. We benadrukken dan dus iets wat in feite al zo is. En wat de toekomst betreft, is op het punt van bestemmingsplannen een wettelijke procedure vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening, waarin staat hoe je tot een wijziging van bestemmingsplannen kan komen. Dat gaat namelijk niet per motie, maar via deze wettelijke procedure. Het is maar helemaal de vraag – ik ben 24 uur in functie en ik heb het dus niet kunnen nakijken – of dit juridisch kan, maar mijn juridische geweten zegt dat je bij motie niet kan afwijken van procedures in de wet.

In die zin is het dus een motie die niets toevoegt, maar zij voegt wel een bepaalde gedachte toe die ik heel erg onderschrijf: het is een route die helpt om het vertrouwen te herstellen. Dat heb ik heel goed gelezen in de motie van de heer De Graaf. Dat vind ik ook zelf een buitengewoon belangrijk punt, want ik gaf in het begin al aan dat er op het punt van vertrouwen wel het een en ander mis is gegaan, maar ik denk dat we daar helemaal geen motie voor nodig hebben. Daar is een goed gesprek heel belangrijk voor, evenals een bepaald gedrag aan de kant van de gemeente en een bepaalde houding aan de kant van onze partners in de samenleving. Ik denk dat we daarin moeten gaan investeren. Dat is ook een van de kernpunten in ons coalitieakkoord. U kunt zeggen: dat zijn mooie woorden, maar ik moet het allemaal nog maar zien. Maar zo zitten we er in ieder geval in.

Ik loop even de verschillende bijdragen langs om te kijken of ik alles heb beantwoord. Volgens mij heb ik gereageerd op de opmerkingen van de ONS-fractie. Ik zie dat mevrouw Persoon dat bevestigt.

De fractie van GroenLinks had het vooral over de afweging tussen enerzijds problemen in het proces en interpretatiefouten en anderzijds de vraag of we daaruit de consequentie moeten trekken dat we het hele zaakje overnieuw moeten doen. U heeft aangegeven dat we dat niet moeten doen. Die afweging onderschrijven wij.

De CDA-fractie heeft ook heel duidelijk het punt gemaakt van het herstel van vertrouwen. Ik heb al aangegeven dat wij het ook buitengewoon belangrijk vinden om daar in de rest van het proces aan te gaan bouwen.

D66 heeft ook duidelijk gezegd dat het belangrijk is om te investeren in de communicatie en in duidelijke kaders in deze processen. Ik denk dat we daar nog eens heel goed naar moeten gaan kijken in het kader van de participatienota's die eraan gaan komen en de invoering van de Omgevingswet: hoe kunnen wij de spelregels die wij nu op dit punt hebben, verhelderen en aanscherpen? Want ik heb zelf ook het gevoel dat daar nog wel wat winst te boeken is. Ik kan daar nog geen details over geven, maar daar moeten wij wel in investeren.

De VVD heeft eenzelfde soort pleidooi gehouden en heeft zich aangesloten bij de wens om te verkopen. We hebben het al gehad over de motie van de PvdA, over herstel van het vertrouwen en over lessen trekken. Al die punten heb ik gehad. Ook het punt van de SP hebben we volgens mij behandeld.

De heer **Maassen** (SP): De speelruimte.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja, de speelruimte voor de speelplaatsen. Dat is een belangrijk punt, zeker in een wijk als de Vlietwijk. Natuurlijk is speelruimte heel belangrijk. Ik heb van de ambtenaren die mij adviseren, begrepen dat in de verdere ruimtelijke ontwikkeling het creëren of behouden van speelplaatsen en speelruimte een goede plek kan krijgen. Die toezegging willen wij dus wel doen.

Ik denk dat ik daarmee de meeste punten heb behandeld.

De **voorzitter**: We gaan beginnen aan de tweede termijn.

Mevrouw **Persoon** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij danken de wethouder voor de duidelijke antwoorden. We vinden de motie van de PvdA een goede gedachte, maar we zien het wel als een herbevestiging. We gaan er dus niet in mee.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Ik dank de wethouder hartelijk voor de toelichting. Die is helder. Ik ben blij dat er keuzes gemaakt gaan worden. Ik zit al een tijdje met het punt van de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Daar had ik een vraag over gesteld. Ik kan me goed voorstellen dat de wethouder daar geen antwoord op heeft, maar dit heeft ook te maken met de vraag wat we, ook in de richting van de omwonenden, voor de toekomst eigenlijk beloven, want die bestemmingsplannen gaan op een gegeven moment weg. Dan komen er andere procedures. Hoe kunnen we dan, wellicht in een omgevingsplan, borgen dat wat we nu toezeggen, gehandhaafd kan worden?

De **voorzitter**: Wethouder, reageert u maar meteen als u een antwoord heeft.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja, want anders vergeet ik de vraag. Dit is een goed punt, want we zitten natuurlijk in de aanloop naar de nieuwe Omgevingswet. Dat duurt overigens nog een paar jaar. Heel strikt juridisch genomen is het zo dat er een overgangsrecht komt waarin precies geregeld is hoe de bestemmingsplanprocedures zich verhouden tot het nieuwe instrument van de Omgevingswet. Er komen dus bepalingen die duidelijk maken hoe die verhouding zal zijn. Dat is het formele antwoord. Het feitelijke antwoord is natuurlijk dat we ons allang aan het voorbereiden zijn op die Omgevingswet. Denk aan de pilot Leidseweg, Segaar/Arsenaal. Ook op andere manieren zijn wij ons aan het voorbereiden op die Omgevingswet en kijken wij met name ook hoe je op de beste manier kan omgaan met het participatieproces, want dat is natuurlijk de essentie van uw vraag. Wij komen er op een later mo-

ment in het kader van het uitvoeringsprogramma nog op terug hoe we dit proces voor ons zien, maar het punt heeft onze aandacht. Het is een goed punt.

De heer Zoetemelk (CDA): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor zijn maidenspeech en voor de gegeven antwoorden. Hij is ook wethouder Ruimtelijke Ordening. Ik ben zelf een geboren en getogen Voorschotenaar. Ik loop daar ook nu weleens rond. Vijftig jaar geleden – dat is lang geleden – was het een heel open wijk. Als je kijkt naar Vlietzicht en de Einsteinlaan: het is allemaal vol gebouwd. Het KEEL-gebied is voller geworden. Er zijn drie scholen weg: de Bethaniëschool, de Van Kempenschool en de Vlietschool. Dat zijn ook allemaal ruimtelijke aspecten. De wethouder is ook wethouder Ruimtelijke Ordening. Als de inzet van de werkgroep er niet was geweest, denk ik dat er nu twaalf huizen hadden gestaan; dat was het oorspronkelijke plan. Ik geef complimenten aan de mensen uit de wijk die toch hebben bewerkstelligd dat dat stukje groen in de Vlietwijk groen blijft. Dat is gelijk ook weer een uitdaging voor de gemeente om te komen tot een heel goede ruimtelijke ordening, want de Vlietwijk is veel voller geworden en vraagt met deze reacties heel duidelijk om een ander beleid op het punt van het invullen van ruimte. Dat is gelijk ook een opdracht aan deze nieuwe wethouder om dat in de gaten te houden. Dat zal in alle wijken moeten gebeuren, want we hebben het vroeger weleens over inbreidingsplannen gehad. Het is dus een grote opdracht voor de wethouder om dat in de gaten te houden ten opzichte van de financiële problemen die we hebben.

Mevrouw Boom (D66): Voorzitter. Ik wil de wethouder graag bedanken voor zijn heldere toelichting.

De heer Van den Dool (VVD): Voorzitter. Ook wij danken de wethouder voor de toelichting. Ik ben blij om te horen dat als in het vervolg inwoners of een vereniging van inwoners binnenkomen met vragen over bouwprojecten, heel duidelijke afspraken met hen worden gemaakt, zodat duidelijk is wat er gaat gebeuren en tot hoever de inspraak gaat. Het is prettig om te horen dat we dat in het vervolg gaan doen.

De heer De Graaf (PvdA): Voorzitter. Ik wil de wethouder complimenteren met zijn reactie, zijn eerste reactie in zijn hoedanigheid als wethouder. Ik heb hem goed beluisterd en ik citeer: "De bestemming blijft zo. Daar mag u mij aan houden." Ik heb dat zo begrepen dat hij dat niet voor een periode van een jaar zegt, maar in ieder geval voor een periode van een aantal jaren, voor de periode waarin hij normaliter hier zit. Dat geldt dus ook bij een eventuele wijziging van bestemmingsplannen. Daarmee is mijn motie de facto overbodig geworden, want zij is overgenomen. Daar wil ik graag voor danken.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik ga toch nog even in op het interruptiepuntje. Voor zover ik weet, is het niet-interrupteren bij een maidenspeech een gebruik dat geldt onder leden van de gemeenteraad. Een wethouder is geen lid van de gemeenteraad. Bovendien is het onze taak als raadsleden om kritisch een debat aan te kunnen gaan met een wethouder; dat meen ik echt heel serieus. In het reglement van orde staat ook niet dat het niet mag. Ik voel mij dus ook niet gehouden aan enige beperking om, als ik dat nodig vind, tussendoor een vraag te stellen aan een nieuwe wethouder.

Een vraag van mij is nog niet beantwoord. Ik dank de wethouder voor de toezegging dat er een evaluatie gaat plaatsvinden over wat er mis is gegaan. De vraag was of er op enige manier een aanduiding is te geven van wanneer dat kan. Ik weet dat ik veel vraag, maar kan in heel grove lijnen worden aangegeven wanneer dat gaat plaatsvinden?

Een ander punt sneeuwt een beetje onder. Als we het hebben over het besluit van een paar jaar geleden van de gemeenteraad, hebben we het er steeds over dat er geen bestemmingswijziging zou mogen plaatsvinden. Dat klopt inderdaad als het gaat over de bebouwing, maar we hebben toen ook besloten dat er juist wél een bestemmingswijziging moest plaatsvinden met betrekking tot het groen, want dat moest juist vastgelegd worden. Mijn vraag aan de wethouder is of in de planning voor de komende jaren al duidelijk is wanneer dat in het bestemmingsplan gaat worden vastgelegd en wanneer die wijziging hier in de raad komt.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Daar heb ik een antwoord op. Ik heb mij laten informeren dat een technische herziening van een aantal bestemmingsplannen in aantocht is, waarbij ook dit punt wordt meegenomen. Dat is één.

De heer **Maassen** (SP): Wat betekent "in aantocht"?

Wethouder **Cramwinckel**: Dat weet ik niet.

De heer **Maassen** (SP): Een jaar? Dit jaar? Twee jaar?

Wethouder **Cramwinckel**: Ik kijk even. Ja, dit jaar, hoor ik.

Wat uw vraag over de planning van dat gesprek en de evaluatie betreft: dingen moeten niet te snel gaan maar ook niet te langzaam. Ik stel mij voor dat we ergens in de

zomer met de buurt en de werkgroep een goed gesprek hebben over hoe het allemaal gegaan is, zoals ik zojuist aangaf. Dat is wat ik in mijn hoofd heb, maar ik moet er nog even over nadenken hoe we dat precies doen. Dat laat ik u nog weten.

Mevrouw **Persoon** (ONS Voorschoten): Sorry, ik heb één puntje vergeten. Met betrekking tot Goederaad heb ik gevraagd of het college zou kunnen meekijken naar locaties. Zou dat een toezegging mogen zijn?

Wethouder **Cramwinckel**: Ik weet dat je als beginnend wethouder altijd erg moet op letten met toezeggingen; dat doe ik nu dus ook. Het is natuurlijk zo dat de heer Goederaad in de eerste plaats zelf verantwoordelijk is voor zijn toekomst. Daar houden we hem ook aan. Tegelijkertijd wil ik best meedenken en misschien ook met de heer Goederaad eens een kop koffie drinken om te kijken of en hoe we hem daarbij kunnen helpen.

De **voorzitter**: Kunnen wij na deze twee termijnen tot besluitvorming overgaan?

De heer **Maassen** (SP): Er is geen voorstel, voorzitter.

De **voorzitter**: Er is geen voorstel, maar het gaat erom ... Meneer Maassen, u gaat vanavond wel ver. U probeert mee te denken, maar soms stel ik daar niet zoveel prijs op. Het gaat erom dat we dit even met elkaar afconcluderen.

Wethouder **Cramwinckel**: Ik moet in de richting van de heer De Graaf nog één ding verduidelijken in mijn uitspraken over de toekomst. Hij legde mijn uitspraken zo uit dat de bestemming nooit zal worden veranderd. Zo mag hij mijn uitspraken niet uitleggen. Ik heb betoogd dat de bestemming nu "maatschappelijke functie" is. Je kunt nooit helemaal uitsluiten dat dat verandert, maar als het zou veranderen – wat ik niet waarschijnlijk acht – dan hebben we daar een zorgvuldige procedure voor, zowel in de wet als in artikel 13, waar we een uitvoerig debat over hebben gehad. Dat is dus met allerlei waarborgen omkleed. Dan vraagt u mij natuurlijk meteen of ik dat dan van plan bent. Nee, dat ben ik niet van plan.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Uiteindelijk gaat de raad daar toch over en niet het college?

Wethouder **Cramwinckel**: Uiteindelijk gaat de raad daar natuurlijk over.

De **voorzitter**: Het wijzigen van een bestemmingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat kan gebeuren op voorstel van het college, maar de raad gaat erover. Als de raad van mening is dat het bestemmingsplan om moverende redenen niet moet worden gewijzigd of wel moet worden gewijzigd omdat u er als raad een andere bestemming aan wil geven, is het aan de raad om daarover te beslissen. Maar nogmaals, de wethouder zegt ook dat er op dit moment geen aanleiding is om u voor te stellen om het bestemmingsplan te wijzigen en dat hij ook niet voornemens is om dat te gaan doen. Maar je kunt natuurlijk nooit zeggen dat dat nooit gebeurt; dat heeft de wethouder onderstreept. Zeg nooit nooit, want dat weet je niet. Over twintig jaar kunnen zich heel andere omstandigheden voordoen, waardoor er een gemeenteraad zit die toch besluit om iets te wijzigen. Dan kun je daar ook niet aan gehouden worden.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik zeg volgens mij ook nooit nooit. De wethouder laat mij in opperste verwarring achter, want in eerste instantie had ik het gevoel en de indruk dat hij letterlijk zegt: "De bestemming blijft zo; daar mag u mij aan houden". Dan wekt hij toch ten minste de indruk dat hij dat niet voornemens is. Tot het onmogelijke is nooit iemand gehouden, want ook als mijn motie zou worden aangenomen, kan het college die uiteindelijk ook naast zich neerleggen en dan komt het weer terug bij de raad et cetera, maar ik heb de opmerking zo geïnterpreteerd dat indien in de komende jaren in het verlengde van de verkoop door de koper een voorstel wordt gedaan om het bestemmingsplan te wijzigen, het college in eerste instantie niet geneigd zal zijn om daarin mee te gaan en daarvoor een voorstel neer te leggen bij de raad. Zo heb ik het geïnterpreteerd en ik wil graag weten of dat een juiste interpretatie is.

De **voorzitter**: Nu ga ik de wethouder helpen, want u heeft in het verkoopcontract ook een artikel gelezen dat stelt dat ingeval er sprake van zou zijn dat een koper de bestemming zou willen wijzigen omdat hij daar andere plannen heeft, eerst met de werkgroep gesproken gaat worden. Dat was de veiligheidsklep die sowieso al was ingebracht. Het gaat erom dat er op dit moment bij deze verkoop geen sprake is van een bestemmingswijziging. In het genoemde hypothetische geval wordt er gesproken met de werkgroep en dan is het aan de raad om vervolgens te bepalen of daadwerkelijk een bestemmingsplanwijziging wordt ingezet, maar dus niet nadat daar met de Werkgroep Groen Spelen over is gesproken, wat mogelijk leidt tot een akkoord daarover met de werkgroep. Het zou hypothetisch zelfs mogelijk zijn dat er een plan wordt ontwikkeld waar de werkgroep achter staat en dat alsnog moet leiden tot een bestemmingsplanwijziging. Het zou ook kunnen zijn dat iemand zegt: we gooien de hele boel plat, we zaaien het in en we maken er een fantastisch speel-

veld van. Ook dan zal het bestemmingsplan gewijzigd moeten worden. En ook dan is het aan de raad om daarin mee te gaan of niet. Je kunt dus nooit nu al zeggen dat we dit in beton gieten en dat we never nooit meer iets gaan veranderen, want dat zou ook weleens heel erg verkeerd kunnen zijn. Ik denk dat datgene wat we nu met elkaar afspreken, voldoende waarborgen in zich heeft, dat voor de bewoners en voor de werkgroep een aantal dingen misschien verhelderd zijn, dat er ook toezeggingen zijn gedaan en dat we nu met elkaar moeten constateren dat we nog een weg te gaan hebben met elkaar, waarbij gesprekken noodzakelijk zijn, maar dat in het proces bepaalde dingen zijn omkleed die tot een vertrouwen zouden kunnen leiden. Ik zeg het heel voorzichtig, maar daar gaat de wethouder mee aan de slag.

De heer **De Graaf** (PvdA): Dat zijn prachtige woorden, maar ik kan goed luisteren. Ik hoor goed wat u zegt. Ik heb echt nooit "nooit" gezegd en u denkt van wel. Nee, ik heb nooit "nooit" gezegd. U herhaalt iedere keer in andere bewoordingen een positie die zodanig is dat ik daarom vanuit de PvdA deze motie heb ingediend. Het enige wat ik – even los van alle formaliteiten – wil weten, is of, als de verkoop heeft plaatsgevonden, als de koper dan met het verzoek komt om het bestemmingsplan te wijzigen en als de werkgroep daar dan bezwaren tegen heeft, de basishouding van dit college is om een uitermate kritische en afhoudende positie in te nemen en om dat ook vanuit die invalshoek voor te leggen aan de raad.

Wethouder **Cramwinckel**: Hier kunnen we heel lang over doorpraten. Ik geloof niet dat mensen daar echt op zitten te wachten. De kern van wat wij zeggen is dat wij redeneren vanuit de huidige bestemming. Het tweede punt is: mocht daar om welke reden dan ook verandering in moeten komen omdat iemand met een briljant plan komt, dan is het uiteindelijk de raad die daarover beslist. De raad kan dat ook niet zomaar doen, want die ontwikkeling wordt procedureel ondersteund door aan de ene kant de Wet ruimtelijke ordening en aan de andere kant de bepaling in de koopovereenkomst. Dat is een heel bijzondere positie, die de groep in dit proces heeft verworven. Daar moet u het mee doen.

De **voorzitter**: De laatste keer, meneer De Graaf.

De heer **De Graaf** (PvdA): Dat was ik ook van plan. Ik begrijp uw lastige positie. Desalniettemin vind ik dat ik moet constateren dat u toch net iets anders zegt dan wat u eerder heeft uitgesproken. Maar so be it. Desalniettemin zal ik de motie niet in stemming laten brengen. Daar zal ik een toelichting op geven. Ik heb de indruk gekregen dat de motie door een grote meerderheid van de raad zou worden verworpen

en dat ik dan nog verder van huis ben dan wanneer ik de motie niet in stemming laat brengen.

De **voorzitter**: De raad heeft hierover gesproken en geeft het college de ruimte om tot verkoop over te gaan. Dank voor deze wisseling van opvattingen en gedachten.

7. Zienswijze begroting 2019 RDOG (raadsregistratienummer Z/18/020380/080269)

De **voorzitter**: U wordt voorgesteld om een zienswijze kenbaar te maken. Door het CDA zijn technische vragen gesteld, die inmiddels zijn beantwoord.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. In de commissie zijn wij op zich akkoord gegaan met deze begroting voor 2019. Dank voor de aanpassing van de zienswijze. Op een warme zaterdag op 26 mei is in Leiden, waar over gemeenschappelijke regelingen werd gesproken, nog eens heel nadrukkelijk gezegd: "Die gemeenschappelijke regelingen zijn van jullie zelf. Het is goed dat je kritisch bent, maar het zijn jullie regelingen; we werken voor jullie, de diverse gemeenten". Ik wil even aanhaken bij punt b van de uitgangspunten, het betrekken van gemeenteraden. Ik zou het college willen vragen of het mogelijk is dat het ervoor pleit – dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen – dat wij als raad in een zeer vroegtijdig stadium bijgepraat worden over de ontwikkelingen binnen de gemeenschappelijke regelingen; dus praat met ons voordat er een nota komt en voordat de begroting komt en licht de zaak toe. Dat heb ik ook gehoord van vertegenwoordigers van andere gemeenteraden in een bijeenkomst in de Leidse regio. Zou dat een optie zijn? Ik hoop dat mijn verzoek gesteund wordt door alle fracties.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Ik denk dat we dat verzoek kunnen steunen. Wij kunnen instemmen met de aangepaste zienswijze.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Wij steunen de oproep van ONS Voorschoten natuurlijk. Wij zien eigenlijk ook aan de antwoorden van de technische vragen dat de mogelijkheden voor beïnvloeding van de begroting zeer beperkt zijn als die begroting er al ligt. Je kunt alleen via een stuk papier ja of nee zeggen, maar in feite is het effect nihil. Voor het CDA is het dus heel belangrijk dat de sturing aan de voorkant veel beter wordt. Daar hebben we natuurlijk ook het PPG voor, maar volgens ons kan het toch wel een schepje dieper. We zijn het met ONS Voorschoten eens, maar we vragen hier desondanks aandacht voor.

Voor het andere punt citeer ik de kernboodschap, die aangeeft dat het uitgangspunt bij deze begroting is dat de RDOG "voor de komende jaren met een dusdanige reële indexering en algemene reserve kan werken dat de RDOG niet meer met een begrotingswijziging terug hoeft naar de gemeenten". In de zienswijze zouden wij graag wat sterker benadrukt willen zien dat we dan ook wel verwachten dat die begrotingswijzigingen met deze budgetten er niet meer zullen zijn. We willen de wethouder dus vragen om in de zienswijze iets sterker op te schrijven dat we er dan ook van uitgaan dat we niet meer met begrotingswijzigingen worden geconfronteerd.

De **voorzitter**: Heeft u een concreet amendement? Of wilt u dat doen na de beantwoording door de wethouder als hij daarin meegaat?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ik ken de wethouder als iemand die wel met een voorstel komt en hier iets kan toezeggen. Ik ga er dus van uit dat ik daar geen amendement voor hoef in te dienen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wij kunnen ons geheel vinden in de woorden van de collega-fracties die al eerder gesproken hebben.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Ik kan kort zijn: wij stemmen hiermee in en wij gaan akkoord met de aanpassingen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Akkoord.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder Mol om achter de microfoon plaats te nemen om aan te geven of hij wil pleiten voor sturing aan de voorkant en of hij die kan werkstelligen.

Wethouder **Mol**: Voorzitter. Dank aan de raad voor de eerste termijn, waarin eigenlijk alle partijen aangaven dat zij kunnen instemmen met de zienswijze. Ik hoop dat die instemming ook tot stand is gekomen dankzij de buitengewoon grondige exercitie die we het afgelopen jaar hebben gepleegd met het uitpeuteren van de RDOG en de financiën daar. Dat geldt ook zeker voor mijzelf, aangezien ik aan het begin van het jaar echt geen idee had waar we aan begonnen. Ik dacht alleen maar: waar hebben we het nu eigenlijk over? Het vergt echt wel enige studie om erachter te komen welke taken de RDOG precies uitvoert en wat er allemaal achter schuilgaat. Ik weet nog heel goed dat we de eerste keer dat ik hier stond en ook de eerste keer dat we hierover een commissievergadering hadden, spraken over het inspectierapport over Veilig Thuis. Misschien kunt u zich dat nog herinneren. We omarmden al

lemaal dat het heel belangrijk is dat Veilig Thuis aan de verbeterpunten van die inspectierapporten voldoet en dus op niveau moet worden gebracht en dat de RDOG daar zo snel mogelijk opvolging aan moest geven. Dat heeft de RDOG ook gedaan; daar heeft de directeur van de RDOG hier ook verslag van gedaan. Ze hebben er hard aan gewerkt om al die verbeterpunten op te volgen. Prompt zien we in de begroting een behoorlijk forse bijdrage voor Veilig Thuis.

Waarom zeg ik dit? Er zijn eigenlijk drie grote oorzaken waarom de kosten van de gezondheidszorg stijgen. De voor ons zichtbaarste oorzaak zijn autonome ontwikkelingen: vergrijzing en stijging van de zorgvraag; die kunnen we enigszins logisch verklaren. De tweede oorzaak is dat we, net als heel veel organisaties, te maken hebben met stijging van loonkosten, prijsbijstellingen en resultaten van cao onderhandelingen. Dat snappen we ook allemaal. Maar er is nog een oorzaak. Als er iets gebeurt of als wij vinden dat de zorg beter moet worden georganiseerd, tulgen wij daar procedures voor op die vervolgens uitgewerkt moeten worden, wat leidt tot protocollen. De inspectie kijkt dan ook weer naar die protocollen. We moeten in de zorg allemaal die protocollen naleven. Als de inspectie een onvoldoende geeft, doe je dus iets niet goed. Dan moet je dat weer heel snel op niveau brengen, maar als je dan vervolgens een tijdje verder bent, kom je er misschien wel achter dat het ontzettend strenge protocol waar je je allemaal aan houdt, misschien helemaal niet zo streng hoeft te zijn maar intussen wel een gigantische kostenstijging met zich mee heeft gebracht.

Waarom zeg ik dit? Vrij recent heeft u allemaal artikelen kunnen lezen over consultatiebureaus: binnen een aantal GGD's is besloten om bijvoorbeeld het aantal contactmomenten voor kinderen te verlagen. Als je tot de conclusie komt dat een kind gezond is, hoeft dat kind niet zo vaak langs te komen. Misschien kunnen we de frequentie tussen die verschillende posten wat groter maken. Met andere woorden: is het niet eens tijd om met elkaar wat kritischer naar die heel strenge nalevingsprotocollen te gaan kijken om met z'n allen die enorme administratieve last voor de gezondheidszorg wat te gaan verlichten? Dat heeft met name effect voor de GGD. Ik denk dat we nu met z'n allen in een fase terecht zijn gekomen waarin we daar wat kritischer over moeten zijn en waarin we op dit terrein ook een wat kritischere toon ten opzichte van Den Haag moeten hebben, niet alleen omdat het allemaal steeds meer geld gaat kosten maar ook omdat we inmiddels echt een tekort aan mensen hebben. We hebben een tekort aan artsen, aan verplegend personeel en aan mensen in de thuiszorg. We zullen iets moeten gaan doen aan die administratieve lasten. Dat geldt ook voor de gezondheidszorg.

Ik hoop dat ik daarmee ook tegemoetkom aan een belangrijke vraag van de heer Van Oostrum van het CDA. Als je met elkaar kritischer wilt zijn over de financiën, dan moet je er met elkaar ook achter komen welke dingen ervoor zorgen dat die kosten stijgen en of we daar een beetje aan kunnen peuteren. Tegelijkertijd kunnen we daar als Voorschoten niet als enige het verschil in maken. Ik heb lang genoeg in deze gemeenteraad gezeten om te weten dat een kritische zienswijze heel belangrijk is maar er uiteindelijk niet voor zorgt dat die begroting omlaag gaat, behalve als je met z'n allen een kritische zienswijze indient en daar ook zo veel mogelijk een stevige vuist in maakt.

Ik denk dus dat het ook heel belangrijk is dat we in deze gemeenteraad de GR'en wat meer op de voet gaan volgen. Volgens mij hebben we dat bij de RDOG het afgelopen jaar behoorlijk gedaan, want ik kan me niet herinneren dat er een commissie vergadering is geweest waarin we het daar niet over hebben gehad. We hebben het er in de nieuwe samenstelling van het college maar ook weleens in het oude college over gehad of het niet goed zou zijn om een soort aparte commissie of een apart moment te hebben om het over de regio of over GR'en te hebben, maar volgens mij loop ik nu op de feiten vooruit. Dat zal ik niet doen. Ik denk dus dat wij onszelf daar veel meer over moeten gaan inlichten. Ik ben het dus helemaal met de heer Zeelt eens: als je wat meer tijd neemt om je hierin te verdiepen, snap je het ook veel beter. Dan gaan al die cijfers en al die teksten ook wat meer spreken. We zullen dus heel graag opvolging geven aan uw oproep om de gemeenteraden in een zeer vroeg stadium hierbij te betrekken.

Nu kom ik bij de opmerkingen van de CDA-fractie. Ja, wij willen het door het CDA aangegeven punt heel graag nog wat strenger opschrijven in de zienswijze: wij gaan ervan uit dat dit gewoon de index is die we de komende jaren verwachten. Ik hoop dat u de redactionele vrijheid aan ons laat om dat te doen, maar de definitieve versie sturen we nog toe. Tegelijkertijd moeten we wel opmerken dat wij de begroting niet in ons eentje naar beneden kunnen bijstellen. Er kan iets gebeuren waardoor dat niet gebeurt, maar deze begroting gaat ervan uit dat we ook de reserves van de RDOG behoorlijk herstellen en dat de RDOG dus ook enigszins een buffer opbouwt om wijzigingen te kunnen opvangen, bijvoorbeeld om een plekje te kunnen geven aan tijdelijke opvang van personeelstekorten of aan spontane bewegingen. De RDOG zal dan ook met een heel goed verhaal moeten komen als dat niet kan. We zullen dat punt dus nog iets strenger opnemen.

Alle overige fracties gaan akkoord. Volgens mij ben ik hiermee dan ook ingegaan op de gestelde vragen.

De voorzitter: Ik denk dat het goed is om binnen het presidium eens met elkaar van gedachten te wisselen over een eventuele extra commissie die zich bezighoudt met de GR'en, want dat legt ook weer een tijdbeslag op uw avonden. Misschien kunnen we dat ook op een andere praktische manier organiseren, maar laten we het daar op een ander moment even met elkaar over hebben, want het is wel een breed gekoesterde wens om daar wat meer handen en voeten aan te geven.

Ik constateer dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en dat we kunnen overgaan tot de besluitvorming.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

8. Zienswijze begroting 2019 Werkorganisatie Duivenvoorde (raadsregistratienummer Z/18/20280\81654\1)

De voorzitter: Er zijn schriftelijke vragen beantwoord en ook mondelinge vragen die de fractie van ONS Voorschoten in de commissievergadering had gesteld, zijn schriftelijk beantwoord.

De heer Van der Elst (ONS Voorschoten): Voorzitter. De technische vraag over de geprognosticeerde balans van materiële vaste activa hebben we mondeling gesteld. Er bleek een tabel niet te kloppen. Nu er een nieuwe tabel geleverd is, snappen we wat er staat. Dat scheelt € 800.000 voor 2018. Dat is duidelijk. Dank voor de snelle beantwoording.

Wat de vraag over de begrote bijdrage aan de WODV voor 2019 betreft: in de programmabegroting 2018–2021, zoals de toenmalige raad die zeven maanden geleden hier besproken heeft, stond er € 13,9 miljoen en nu staat er € 15,1 miljoen, en dat in zeven maanden tijd. Dank voor de aanpassing; dat is in ieder geval duidelijk.

We hebben toch nog een vraag. We zijn in groten getale naar Wassenaar getogen. We hebben daar deze week een verhelderende uiteenzetting gehad over de verdelingsmogelijkheden voor kosten tussen twee gemeenten aangaande de WODV. Toch is niet alles helemaal duidelijk. We zullen het hier de komende jaren wellicht dus nog wel vaker over hebben. In grote lijnen is het ons toch niet duidelijk dat we ondanks het feit dat we zoveel bezuinigingen inzetten – het geld is er niet; dat wordt allang gezien – ten opzichte van zeven maanden geleden met een bijdrage zitten die met 8,6% is verhoogd. We hebben begrepen hoe de staffeling werkt als werk-

zaamheden stoppen – 75%, 50%, 25% – en er zijn ook andere principes, maar dan nog gaat het wel erg hard.

We zien met enige zorg de Kadernota tegemoet. We zijn vandaag aardig bezig met dubbele ontkenningen. Ik weet niet zeker of het nou net niet helemaal of helemaal net niet bij dit agendapunt hoort, maar ik wil toch een poging doen om er een beetje integraal doorheen te lopen. Het zit ons ook niet mee. Het is dus een aardige start voor het nieuwe college, want niet alleen bij de WODV ontploft een begrote bijdrage. We zien dit bijna bij alle gemeenschappelijke regelingen gebeuren. Er zijn aan alle kanten dus al gaten geschoten in de Kadernota, die er nog niet eens is. Dat is echt heel erg serieus en we maken ons daar grote zorgen over. De ambities in het coalitieakkoord vol plannen ondersteunen wij in grote lijnen, maar als de basis er niet is, wordt de mat al weggetrokken terwijl er nog geen basis is. Gelukkig is bij het vorige agendapunt door wethouder Mol en ook door u, voorzitter, al het nodige gezegd over mogelijkheden om het anders te gaan doen. We denken dat we er met elkaar echt dichterbij moeten gaan zitten ten aanzien van alle gemeenschappelijke regelingen.

Hoewel de WODV ons zeer na staat, zou je kunnen zeggen dat zij in feite ook een gemeenschappelijke regeling is. Een optie zou zijn dat we ons met elkaar in de raad kunnen buigen over meer profiel in cijfers, in die zin dat ze tweedimensionaal zijn. Ze lijken nu soms nog wat plat. Dan kunnen we ingaan op de vraag welke werkzaamheden er precies achter zitten en welke werkwoorden: voor- of tegenstemmen? Als we meer kunnen praten, debatteren en besluiten over opties, als we een stukje weglaten, een stukje ergens anders neerleggen, erbij doen of in elkaar schuiven, krijgen we wat meer gevoel waar we de knoppen kunnen vinden om aan het dashboard te zitten om er iets mee te doen. Dat ontbreekt nu wel een beetje. De vraag is dus: hoe kan het zijn dat bezuinigingen op werkzaamheden, zoals we die klaarblijkelijk ingezet hebben, toch leiden tot een zodanige explosie van de bijdrage aan de WODV? Daar komt nog bij dat we natuurlijk aan alle kanten ingesnoerd worden door factoren die compleet extern liggen: cao-overeenkomsten, indexaties die integraal zijn afgesproken, verandering van de grondslag voor het vaststellen van de WOZ. We kunnen er weinig aan doen, want we gaan er niet over, maar het raakt ons hard. Het zit ook allemaal tegen. We maken ons zeer grote zorgen dat die trend doorzet. Die zorgen spreken we uit en die gaan veel verder dan dit ene agendapunt, maar dit agendapunt zit er wel middenin. Hoewel de ontwerpbegroting van de WODV voor 2020 nu nadrukkelijk niet voorligt, kun je er maar beter vroeg genoeg bij zijn. Vooruitzien is regeren. In dat kader willen we het college nu alvast vragen om bij de ontwerpbegroting voor 2020 – voor 2019 is het te laat – met voorstellen te komen

voor finetuning: welke taken zouden eraf kunnen en welk effecten heeft dat per taakveld? Dan krijgen we wat meer profiel in de cijfers. Het amendement luidt:

"Amendement 035.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 14 juni 2018,

gezien het raadsvoorstel nr. Z/18/019781 Z/18/020280\81656\1 d.d. 14 juni 2018,

overwegende dat:

- de bijdrage van Voorschoten aan de WODV een stijgende trend vertoont;*
- deze ontwikkeling niet in lijn ligt met de bezuinigingen in Voorschoten;*
- onduidelijk is in hoeverre beleidsharmonisatie tussen de gemeenten Wasse-
naar en Voorschoten tot verlaging in proceskosten kan leiden;*

besluit:

het voorgestelde besluit/de ontwerpverordening als volgt te wijzigen/aan te vullen:

Aan de zienswijze op de ontwerpbegroting de volgende tekst toe te voegen (toevoeging cursief, bestaande tekst in normaal lettertype):

'Daarnaast hebben wij het college meegegeven met u in gesprek te gaan om te verkennen hoe de bezuinigingen in Voorschoten kunnen resulteren in een lagere bijdrage voor Voorschoten. Daarbij hebben wij het college verzocht specifieke aandacht te geven aan de kostenverlagende effecten als gevolg van procesharmonisatie tussen beide gemeenten.'

De heer **Maassen** (SP): Ik durfde bijna niet meer te interrumperen, want met al die nieuwe raadsleden kan ik eigenlijk niet zo goed bijhouden wie zijn maidenspeech houdt en wie niet. Ik wil iets vragen over het amendement van ONS Voorschoten. Dat amendement op de tekst van de zienswijze behelst één zin. Er is ook een amendement van de VVD, waarin de tekst op een aantal punten wordt gewijzigd. Daarbij gaat het onder andere om de zin die u gewijzigd heeft. Mijn vraag is eigenlijk vooral een procesvraag: bent u van plan om uw eigen amendement in te stemming te laten brengen omdat u zich niet kunt vinden in de andere door de VVD voorgestelde wijzigingen? Of is het misschien verstandiger om er één geheel van te maken?

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Ik kijk de heer Van den Dool met een schuin oog aan, maar u moet dit zien als een plantje dat op het allerlaatste moment nog een flink stuk groter is gegroeid. Uiteindelijk is het een soort gezamenlijk project geweest, maar in het verhaal van de heer Van den Dool zit natuurlijk meer. Ik had daar dus ook op terug kunnen komen, maar formeel is het waarschijnlijk zo dat wij ons amendement terugtrekken en dat we het door de VVD in te dienen bredere amendement steunen.

De **voorzitter**: Het amendement van de VVD is verstrekkender. Dat amendement komt dus eerst in stemming, wat in de praktijk op hetzelfde neerkomt.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Wij moeten vanavond de zienswijze vaststellen met als onderliggend document de begroting van de Werkorganisatie. Daar hebben we uiteraard goed over gediscussieerd. Die begroting is altijd een lastig door te nemen document, zeker omdat het ook verband houdt met onze eigen begroting en de jaarafrekening en ook met keuzes die worden gemaakt in de Perspectiefnota. Daar rollen gevolgen uit die soms lastig terug te vinden zijn in de begroting van de Werkorganisatie. Teneinde daar niet alleen een aantal technische vragen over te stellen maar middels de zienswijze het college de opdracht te geven om in gesprek te gaan met het bestuur van de organisatie, hebben we een aantal tekstwijzigingen voorgesteld. Ik zal er een paar doornemen waar ik ook in de commissievergadering op heb gehamerd.

De heer Van der Elst zei het al: afgelopen dinsdagavond hebben wij gesproken over de Bijdrageverordening, die vernieuwd gaat worden. Een van de uitgangspunten was – dat was eigenlijk al helemaal aan het begin van het ontstaan van de Werkorganisatie een uitgangspunt – dat het ook over eenvoud en vermindering van bureaucratie zou moeten gaan. Wij zouden het erg goed vinden als dat uitgangspunt wordt verwoord en als dit gedachtegoed ook wordt meegenomen bij het vernieuwen van verordeningen. In dit geval betekent dat: is het echt nodig of zou je met elkaar in een bepaald vertrouwen ook gewoon een simpele afspraak kunnen maken over hoe de verhouding loopt? Ik geef dat mee. Ik zeg niet dat het zo moet, maar met deze aanvulling van de zienswijze zou dat mogelijk kunnen zijn.

Deze begroting hangt ook samen met onze uitgebreide planning- en controlcyclus. Wij zouden graag willen dat dit document daarin zou terugkeren. We snappen wel dat onze begroting, deze begroting en onze jaarrekening verschillende tijdvakken hebben, maar die commissie is er toch voor om vooral technisch en diepgravend op

begrotingen in te gaan en om de verbanden daartussen te leggen: als wij in onze eigen begroting een taakstelling hanteren, hoe gaan we die dan terugzien in de begroting van de Werkorganisatie en hoe zien we die uiteindelijk terug in onze eigen jaarrekening en in de bijdrage? Die hele verhouding daartussen zouden wij dus graag in de planning- en controlcyclus willen kunnen bespreken. Dat is ook dit jaar in ieder geval niet gebeurd.

Een andere wijziging dient om deze begroting wat meer inzichtelijk te maken. In feite is het een soort basisbegroting. Daarnaast zijn er factoren, bijvoorbeeld cao-afspraken over loonkosten, die de bijdrage aan de Werkorganisatie verhogen. Het zou heel prettig zijn als daar duidelijker zicht op is: hoe zit de basisbegroting in elkaar en hoe komen de kosten die extern op ons afkomen, daarbovenop? Dat zouden we bovendien in het verleden en meerjarig tegen elkaar afgezet willen zien. Zo kunnen we wat makkelijker eruit halen wat er gebeurt als wij taakstellingen maken of als wij zeggen dat bepaald beleid wat ons betreft niet of minder hoeft. Dan zien we ook de gevolgen daarvan. Het is nu ongelooflijk moeilijk om dat eruit te halen. Als daar meer inzicht in kan komen, zou dat dus heel erg welkom zijn.

Er zijn taakstellingen die wij in onze begroting hebben vastgelegd. Er komen ook nog taakstellingen aan. Op bladzijde 12 staat daar wel een zin over, maar die vinden wij nog wat ruim. Vandaar dat we in deze zienswijze hebben gezet dat daar gewoon tijdig afspraken over gemaakt worden, dat dit inzichtelijk wordt gemaakt en dat ook duidelijk is tot welke verlaging van onze bijdrage die taakstelling gaat leiden. Anders blijven we hangen in de vraag: u kunt aan ons als Werkorganisatie een bedrag opleggen, maar dan moet u aangeven welk beleid u minder wilt. Als dat vervolgens weer blijft hangen omdat het te lang duurt voordat wij ons beleid hebben gewijzigd en als niet inzichtelijk is hoe dat weer terugkomt, dan dreigen wij taakstellingen misschien zelfs niet te kunnen halen. Om dat proces te doorbreken, willen wij graag dat duidelijk is dat die afspraken helder gemaakt worden. Vandaar dat wij dat explicieter hebben verwoord in deze zienswijze.

Ik had dinsdagavond ook al even met de heer Van der Elst gesproken. Meneer Maassen, het klopt dat ik de zin die ONS Voorschoten er ook graag in zou willen hebben, eigenlijk heb overgenomen, omdat ik dat een goede zet vond. Die heb ik dus eigenlijk een-op-een overgenomen, omdat ik die er graag zelf in wilde hebben en omdat ik dat een goede zin vond. Het klopt inderdaad dat het door de VVD verwoorde voorstel verstrekkender is, maar de door ONS Voorschoten voorgestelde zin is daarin geïncorporeerd. De heer Van der Elst wist ook wel dat ik met meerdere punten zou komen. Hij noemde in zijn betoog eigenlijk ook een aantal dingen die we mid-

dels de onderstreepte tekst beter en strakker hebben verwoord in de zienswijze. Het amendement luidt:

"Geacht bestuur,

Op 11 april jl. heeft u ons de ontwerpbegroting 2019 toegezonden. Daarbij heeft u ons in de gelegenheid gesteld binnen 8 weken een zienswijze op die ontwerpbegroting in te dienen.

Wij brengen het volgende naar voren.

Wij vinden het van belang dat de actualisatie van de bijdrageverordening in gang is gezet om zodoende een goed beeld te hebben van de gehanteerde verdeelsystematiek. Wij zien uit naar de uitkomst van dit proces, zoals die wordt neergelegd in onze begroting 2019. Graag geven wij mee dat eenvoud en vermindering van bureaucratie wat ons betreft hierin vooropstaan.

Graag zien wij dat uw begroting in de P&C-cyclus van de gemeenteraad besproken kan worden, teneinde de verbanden met en tussen gemeentelijke begroting en jaarrekening beter en technisch verdiept in kaart kunnen worden gebracht.

De gemeenteraad vindt de digitalisering een essentiële ontwikkeling, mede in relatie tot de dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven. Wij vragen in dit kader uw aandacht voor de financiële situatie van de gemeente Voorschoten en bij de uitvoering van het informatiebeleidsplan u te beperken tot het noodzakelijke deel.

Een aantal nieuwe lasten, zoals de normalisering van de rechtspositie ambtenaren, verzekeringspremies, en de verhoging van het inflatiepercentages zijn het gevolg van ontwikkelingen van buitenaf die op de werkorganisatie en daarmee ook op ons afkomen. Wij gaan ervan uit dat u deze ontwikkelingen scherp in de gaten blijft houden. Graag geven wij u tevens mee beter en apart inzicht te geven over de meerjarige ontwikkeling van uw basis begroting, uitgevoerde taakstellingen, autonome en externe ontwikkelingen. Daarnaast is aan ons als college meegegeven met u tijdig afspraken te maken hoe de te nemen en al voorgenomen bezuinigingen in Voorschoten zullen resulteren in een lagere bijdrage voor Voorschoten. Daarbij is aan ons verzocht dat u specifiek aandacht geeft aan de kostenverlagende effecten als gevolg van procesharmonisaties tussen beide gemeenten.

Wij zullen u uiteraard op de hoogte blijven houden van de discussies en voornemens in het kader van de (bestuurlijke) toekomst van Voorschoten en de eventuele gevol-

gen die dat kan hebben voor de Werkorganisatie Duivenvoorde om zodoende samen op een zeer goed manier ten dienste te staan van onze inwoners.

Met vriendelijke groet, het college van burgemeester en wethouders”.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. We zijn inderdaad al een tijdje bezig met de Werkorganisatie. We hebben de afgelopen jaren verschillende moties en amendementen ingebracht die moesten leiden tot beheersing van de kosten van de Werkorganisatie. Dat is niet altijd goed gelukt. We hebben in de commissie aangegeven dat wij graag een verband aangebracht zouden willen zien tussen enerzijds onze exploitatiebegroting en de daling daarvan, zoals we die gezien hebben in de begroting voor 2017 en 2018, en anderzijds de exploitatiebegroting van de Werkorganisatie Duivenvoorde. Nogmaals, daar zijn we al een tijdje mee bezig. Wij kunnen ons heel goed vinden in de opmerking daarover van de heer Van den Dool van de VVD. Wij zien daartussen graag een explicieter verband aangebracht, zodat er een correlatie optreedt tussen het één en het ander. Wij staan ook achter de opmerking over het steviger inbedden in onze eigen P&C-cyclus van onze eigen Werkorganisatie. Wij kunnen ons uitstekend vinden in de aangepaste zienswijze, zoals de heer Van den Dool die aan de raad heeft voorgesteld.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Tijdens de commissiebehandeling van dit stuk hebben we al aangegeven dat wij in principe konden leven met het voorstel dat er lag. We hebben het amendement van de VVD gelezen. Het zijn voornamelijk aanscherpingen. Alles overziende denken wij dat dat waarschijnlijk goede aanscherpingen zijn. Daar zouden we graag de mening van het college over horen.

De heer Van der Elst zei al dat het ons, zeker als leden van een kersverse coalitie, een lief ding waard zou zijn als wij niet geconfronteerd zouden worden met de ene na de andere tegenvaller en als wij meer grip zouden krijgen. Wij hebben erg veel sympathie voor het voorstel van de VVD om te proberen om dit expliciet in te bedden in de P&C-cyclus. Het grote gevaar van meer inzicht krijgen in de details van de cijfers is dat het op een gegeven moment een heel grote bak cijfers begint te worden en dat men er uiteindelijk nog minder van snapt dan toen men eraan begon. Ik denk dat het zoeken naar dat evenwicht de komende periode nog wel moeilijk zal zijn. Ik denk dat dit ook binnen de commissie Planning en Control een plek moet vinden. Zoals gezegd zouden wij in principe goed kunnen leven met het amendement, maar wij willen graag horen wat de wethouder ervan vindt.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. Wij kunnen ons inhoudelijk heel goed vinden in de amendementen, dus zowel in het amendement van de heer Van der Elst als in het uitgebreide amendement van de heer Van den Dool. Wij willen daar dus graag mee instemmen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Mij is niet helemaal duidelijk wat de relatie is tussen bijlage 3 en de VVD-amendering. Is bijlage 3 een verwerking naar het oordeel van het college na lezing van de voorstellen van de VVD en ONS Voorschoten? Of zie ik dat verkeerd? Los daarvan lijkt het amendement van de VVD ons alleszins plausibel. Daarbij ben ik wel een voorstander – dan shop ik eventjes in bijlage 3 – van de tekst die daar staat in de "juiste" versie van de zienswijze in de zin die in de voorlaatste alinea begint met "daarnaast is aan ons college meegegeven". Waarom zeg ik dat? Als je de zin formuleert zoals in het amendement van de VVD, ben ik bang dat je iets onmogelijks vraagt, omdat het weleens zo zou kunnen zijn dat er in de komende jaren in de voorbereiding van de uitvoering van de bezuinigingen eerder meer werk op de WODV afkomt dan minder werk. Bovendien is het de vraag of je inmiddels de juiste parameters hebt om je al met die stelligheid voor te bereiden op tijdig afspraken maken. Daarom voel ik wat mij betreft wat meer voor de formulering door het college van die zin waar het woord "verkennen" in staat. Maar voor het overige is het amendement van de VVD wat ons betreft prima.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Inhoudelijk heeft de SP-fractie niet zoveel aan te merken, maar aangezien we met twee tekstwijzigingsvoorstellen zitten, hebben wij een tekstuele vraag. Ik weet dat dat in de raad niet heel gebruikelijk is, maar het zinnetje dat beide fracties willen amenderen, dus het zinnetje "Daarnaast hebben wij het college meegegeven met u in gesprek te gaan" verbaast mij nogal. Volgens mij klopt dat tekstueel niet, want de brief wordt ondertekend door het college van burgemeester en wethouders en toch wordt er gezegd: "wij hebben het college meegegeven". Het is mij niet helemaal duidelijk wie "wij" is in die zin.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Als ik de heer Maassen goed begrijp, doelt hij op het zinnetje met "daarnaast", waarvan zowel door de VVD als door ONS Voorschoten is voorgesteld om dat te amenderen. Dat is niet juist. Wij stellen voor om de zin die begint met "daarbij is door ons voorgesteld" te amenderen. Dat geldt niet voor de zin daarvoor.

De heer **Maassen** (SP): Ja, maar ik blijf erbij dat ik het gevoel krijg dat men bedoelt te zeggen dat de gemeenteraad het college opdracht heeft gegeven om iets te doen, maar dat er "wij" staat in een brief die is ondertekend door het college. Volgens mij

klopt dat dus niet. Het is een beetje spijkers op laag water zoeken; u ziet hier toch mijn onderwijsachtergrond. Het verzoek is eigenlijk om tekstueel nog even goed naar dit soort opmerkingen te kijken, juist omdat er op verschillende manieren geamendeerd wordt.

De **voorzitter**: De ondertekening moet door de raad gebeuren, niet door het college.

De heer **Maassen** (SP): O, dat verklaart een hoop.

De heer **Van den Dool** (VVD): Dat was precies mijn worsteling. Toen ik het origineel las, dacht ik ook dat zinnen niet helemaal klopten. Toen ben ik dus ook aan het wijzigen geslagen, maar het moet toch de raad zijn.

De **voorzitter**: De raad dient een zienswijze in. Het lijkt mij dat de raad zijn eigen zienswijze ondertekent. Anders zouden we er een heel merkwaardige combinatie van maken.

De heer **Van den Dool** (VVD): Dan is het vrij simpel: dan kan het allemaal "wij" worden.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Het gaat eigenlijk over twee verschijningsvormen van hetzelfde probleem: hoe houden wij als raad grip op de samenwerkingsverbanden en de gemeenschappelijke regelingen waar wij aan meedoen en die werk voor ons doen? Die problematiek is bij de WODV net even anders dan bij de andere gemeenschappelijke regelingen. Over beide wil ik iets zeggen. Wat de WODV betreft kunnen wij ons als college heel goed vinden in de aanscherpingen van de heer Van den Dool en van de fractie van ONS Voorschoten. Het enige wat ik hierbij nog wil opmerken, is dat de planning- en controlcyclus van de WODV wordt beheerst door bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat is net wat anders dan de planning- en controlcyclus zoals die door de Gemeentewet is voorgeschreven voor de gemeenten. Er zitten dus verschillen in, ook in tijden en termijnen. Daar hebben we gewoon mee te dealen; het staat in de wet. Dat neemt niet weg dat het wel belangrijk is om dat zo veel mogelijk af te stemmen. Ons idee is eigenlijk: moeten we niet eens kijken of de commissie Planning en Control een goede rol kan spelen in dat proces om te helpen met de vormgeving van die afstemming? Ik kijk ook even naar de voorzitter van die commissie, die nu even met zijn hoofd bezig is. Volgens mij heeft hij het gehoord. Dat is één element.

Het andere element gaat meer over gemeenschappelijke regelingen in het algemeen. Dat is een zorg die wij delen. We zien dat we in de raad vaak helemaal aan het eind van het proces over gemeenschappelijke regelingen praten, namelijk aan de hand van de begroting. Dan is het eigenlijk altijd een beetje "tekenen bij het kruisje". Ik denk dat wij erover moeten nadenken of wij met elkaar het proces in zoverre kunnen veranderen dat we die discussie met de gemeenschappelijke regelingen eerder voeren, bijvoorbeeld in het kader van de Kadernota. Dat is hier al een keer zo geweest, maar dat kan breder met gemeenschappelijke regelingen. Misschien kan het zelfs zo dat we zo'n gesprek met de gemeenschappelijke regelingen over de plannen niet alleen zelf voeren maar ook met andere raden. Ik heb wat dat betreft heel goede herinneringen aan een informatieve bijeenkomst van twee weken geleden, waar allerlei regelingen bij elkaar waren. Ik vond het buitengewoon informatief, ook omdat je dan een heel goed inzicht krijgt in wat er allemaal gebeurt. Dat zette mij aan tot nadenken over: als dit gebeurt, moet ik nu gaan nadenken over wat ik precies wil en over hoe ik tegen die dienstverlening aankijk. Het stimuleert je dus ook om je eigen vragen scherp te krijgen. Omdat je eerder in het proces zit, ben je meer sturend ten opzichte van de begroting dan wanneer je helemaal aan het eind zit. Dat is belangrijk, omdat we in berekeningen hebben gezien dat er een zekere autonome groei in die gemeenschappelijke regelingen zit. Daar maak ik mij als wethouder van Financiën ook wel enige zorgen over. Ik zie de heer Van der Elst knikken; die zorgen delen we dus. We moeten daar dus wel iets aan doen. We moeten er ook eens over nadenken hoe dat het beste kan, want dat kunnen wij niet alleen; daar hebben we natuurlijk ook de regelingen voor nodig, maar ik leg dit hier als gedachte bij u neer.

De voorzitter: Het college neemt bij monde van de wethouder het door de VVD – ook in samenspraak met ONS Voorschoten – opgestelde amendement in feite over. Ik constateer dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

Het amendement van de VVD wordt zonder stemming aangenomen.

Het geamendeerde voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

9. Bekrachtiging geheimhouding

Dit punt is niet aan de orde.

10. Motie 061 van de SP over volwaardig loon voor werknemers met een arbeidsbeperking

De **voorzitter**: Dit kan nog leiden tot een latertje, maar dat is aan de heer Maassen zelf.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Mijn vrouw verwacht me nog niet thuis. Ik heb dus nog wel even, maar nu even alle gekheid op een stokje. In de vorige raadsvergadering, niet die van gisteren maar die in mei, heb ik namens mijn fractie een vergelijkbare motie ingediend, vreemd aan de orde van de dag. Die motie leidde toen tot een discussie over rijksbeleid. Dat is misschien niet zo heel handig van een gemeenteraad, want daar ga je niet over, maar je hebt wel te maken met de gevolgen. Dat is eigenlijk waar deze motie over gaat. Er wordt nagedacht over een wijziging van beleid. Met de gevolgen daarvan hebben wij hier te maken. Het indienen van de motie heeft toen geleid tot een toezegging van het college in de persoon van wethouder Mol om in de commissie Mens en Samenleving een uitgebreide toelichting te geven op wat er precies aan de hand is met het verschil tussen loonkostendispensatie en loonkostensubsidie. Die toelichting is gegeven en was uitermate verhelderend. Op basis van die toelichting heb ik mijn motie volledig opnieuw geformuleerd en opnieuw op de agenda van de raad gezet. De motie luidt:

"Motie 061.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 14 juni 2018,

overwegende dat de huidige plannen voor invoering van loondispensatie op een aantal vlakken leiden tot een positieverzwakking van mensen met een arbeidsbeperking;

van mening dat arbeid moet lonen, ook voor mensen met een arbeidsbeperking;

verzoekt het college zich richting het kabinet uit te spreken voor volwaardige arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking en voor bescherming van gelijkwaardige arbeidsrechten en -voorwaarden,

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Een SP-motie onder invloed van de VVD! Dat is een overtuigend verhaal van de wethouder geweest.

De heer **Maassen** (SP): En toch is het nog steeds een goede motie!

Wethouder Mol: Voorzitter. Blijkbaar was mijn verhaal toch nog niet overtuigend genoeg, want de motie is er nog, zij het in aangepaste vorm. Volgens mij hebben we de vorige keer bij de presentatie in de commissie verteld dat er heel veel discussie is geweest over de overstap van loonkostensubsidie naar loonkostendispensatie en dat de staatssecretaris daar ook best veel kritiek op heeft ontvangen. Er waren ook veel constructieve opmerkingen. Zij heeft aangegeven dat zij alles tot zich zou nemen. Zij heeft ook een buitengewoon stevige lobby mogen ontvangen van de VNG; wij zijn ook aangehaakt geweest bij die lobby van de VNG. Namens ons heeft in de werkgroep van de VNG Taco Kuiper, de voormalige PvdA-wethouder in Zoetermeer, hier kritische opmerkingen over gemaakt. Zij heeft gezegd dat zij alles in ontvangst nam en aan de slag zou gaan met een nieuw wetsvoorstel. Dat wetsvoorstel is nu dus in de maak. Het brood zit nu dus nog in de oven en wij moeten afwachten wat daaruit komt. Ik ben wel heel erg blij dat onze technische briefing heeft geleid tot inzichten. Ik hoop dat we u ervan hebben kunnen overtuigen dat, ook al zijn er kritische kanttekeningen, een overstap van loonkostensubsidie naar loonkostendispensatie het voor nieuwe werkgevers ontzettend aantrekkelijker maakt om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen, de administratieve lasten verlicht en wellicht meer mensen vanuit een uitkering naar een baan kan begeleiden – daar hebben we in de commissie een hele discussie over gehad, want wij kunnen niet in de kristallen bol van het ministerie kijken – waardoor ruimte ontstaat om budget vrij te maken om meer beschutte werkplekken te creëren; dat is althans het idee van het ministerie.

Eigenlijk zouden wij vanuit het college de motie willen ontraden, maar ik wil een tussenvoorstel doen. Als de raad het ermee eens is dat we de systematiek van loonkostendispensatie kunnen omarmen maar dat we wel onze zorgen hebben over een aantal eerder gemaakte kanttekeningen, zoals over pensioenopbouw, zouden we zo'n signaal prima richting Den Haag kunnen geven. Dat laat onverlet dat we in deze fase moeten afwachten of dat heel veel zin heeft, maar ik denk dat we dan ook recht doen aan het feit dat we ten volle kennis hebben genomen van alle techniek op het punt van de systematiek en dat we zeggen: gezien dit alles, zijn er toch nog wel een paar zorgpunten voor de doelgroep waar dit betrekking op heeft. Is dat een idee?

De heer Maassen (SP): Dit vind ik een trucje, een trucje waar ik niet zo blij mee ben. Ik ben natuurlijk blij als het college aangeeft de boodschap van de motie over te willen brengen naar de regering, maar de wethouder stelt daar een voorwaarde aan waarmee ik niet kan instemmen. Dat doet hij heel bewust. Hij stelt namelijk als voorwaarde dat wij als raad het systeem van loonkostendispensatie omarmen. Dat was nou net waarover hij van tevoren zei: we weten nog niet precies wat daaruit

gaat komen. Het lijkt mij niet verstandig om van tevoren iets te omarmen als je nog niet weet wat daaruit gaat komen.

De wethouder gaf aan dat de staatssecretaris bezig is met een nieuw wetgevingsproces, dat het brood in de oven is en dat je het bakproces niet moet storen. Zo zit het niet helemaal in elkaar. De staatssecretaris is inderdaad bezig met een nieuw wetgevingsproces. Zij is het deeg aan het bereiden. Het is dus verstandig om ervoor te zorgen dat de juiste ingrediënten in het deeg gaan. Dat is de reden waarom de SP, als dit de voorwaarden zijn, deze motie wel in stemming wil laten brengen om ons aan te sluiten bij het grote koor van geluiden van mensen die zich zorgen maken en om richting het kabinet uit te spreken dat er, wat er ook uit komt, sprake moet zijn van volwaardige arbeidsparticipatie voor mensen met een arbeidsbeperking en dat er bescherming moet zijn van gelijkwaardige arbeidsrechten en arbeidsvoorwaarden.

De **voorzitter**: U verzoekt de motie in stemming te brengen. Dat wil ik graag doen. O, de wethouder wil graag nog iets zeggen.

Wethouder **Mol**: De SP-fractie probeert nu de veronderstelling te wekken dat wij met een slinkse opzet dit voorstel doen. Wij dachten juist dat we twee dingen konden doen: de motie ontraden of kijken of we elkaar in deze zaal ergens kunnen vinden. Volgens mij heb ik een voorstel daartoe gedaan, maar het is uiteindelijk aan de raad om hier een besluit over te nemen.

De heer **Maassen** (SP): Aan die poging om elkaar te vinden, heeft de wethouder een voorwaarde gekoppeld waarvan hij weet dat ik daar in ieder geval niet aan wil voldoen. Als hij die voorwaarde van tafel wil vegen en het voorwaardelijke zinnetje "als de raad instemt met het systeem van loonkostendispensatie" wil schrappen uit zijn toezegging dat het college best een geluid wil laten horen aan het ministerie, dan vind ik het prima.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Bedoelt de wethouder met "omarmen" het uitschrijven van een blanco cheque, wat er ook uit komt? Of bedoelt hij het meer in de zin van "niet categorisch afwijzen"? Je zou het op beide manieren kunnen interpreteren. Ik vraag me af wat de bedoeling precies is.

Wethouder **Mol**: Ik ben de staatssecretaris niet. Dat zijn we geen van allen; we zijn het Rijk niet en we zijn het ministerie niet, maar er ligt een wetsvoorstel dat in essentie beoogt een nieuw systeem te creëren waardoor het voor werkgevers eenvoud-

diger wordt om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen, waardoor mogelijk ruimte bestaat om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans te geven om werkervaring op te doen en misschien een weg naar werk te vinden. Het exacte wetsvoorstel kennen we nog niet, maar we hebben in de technische uitleg hier gezien dat het voor een heel grote groep ook heel voordelig kan uitpakken. We hebben er ook allemaal kennis van genomen dat er haken en ogen aan zitten, bijvoorbeeld bij de opbouw van pensioenlasten. Daar maak ik me ook zorgen om. In essentie zou je kunnen denken dat er eigenlijk best heel goede punten aan het voorstel zitten. Ik zou richting Den Haag niet willen zeggen dat we het hele voorstel niks vinden. Volgens mij ben je veel krachtiger als je zegt: het idee vinden we goed maar er zijn een aantal dingen waarover we ons zorgen maken.

De voorzitter: We gaan nu een discussie beginnen die in de commissie ook al is gevoerd. Dat is nou net niet de bedoeling van een motie die aan het eind van de vergadering wordt ingediend over een onderwerp dat niet op de agenda staat. We hebben het in eerste instantie geprobeerd. Ik denk dat de heer Maassen gewoon heel helder heeft aangegeven dat hij zijn motie wil handhaven, omdat hij niet voornemens is om te voldoen aan de door de wethouder gestelde voorwaarde om dit wel te omarmen maar dan wel een signaal af te geven. Dan denk ik dat het niet meer dan redelijk is dat de motie gewoon in stemming wordt gebracht, want dan is het gewoon klip-en-klaar en helder. Dan kunnen we verder. Dan kan de raad op een ander moment via het presidium in de commissie altijd nog besluiten om de handreiking of de suggestie van de wethouder aan te nemen. Dat lijkt mij het helderst voor iedereen.

In stemming komt motie 061.

De motie wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de SP, de PvdA, D66, het CDA, GroenLinks en ONS Voorschoten voor de motie hebben gestemd.

11. Benoemingen in gemeenschappelijke regelingen

De heer Van den Dool (VVD): Wij hebben hier een voorstel voor. Tot ons genoegen zijn wij gevraagd om in het dagelijks bestuur te komen van Holland Rijnland. Dat zou voor Voorschoten ontzettend goed zijn. We nemen aan dat een ervaren college lid die functie mag gaan bekleden. Dat zou betekenen dat in het algemeen bestuur van Holland Rijnland twee raadsleden kunnen komen. Wij stellen vanuit de coalitie mijzelf voor als lid, met als vervanger de heer Deuzeman. Vanuit de oppositie – ik

weet niet of zij dit zelf wil aangeven – hebben wij de heer Zoetemelk voorgedragen als volwaardig lid, met als vervanger de heer Zeelt.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de griffier.

De heer **Van der Does**: Even voor de helderheid: we moeten drie mensen aanwijzen. De eerste persoon is dus de portefeuillehouder, die in het DB zal kunnen plaatsnemen; daar ga ik van uit. Ik heb begrepen dat dat de heer Mol is. Moet daar ook nog een vervanger voor komen? Dat lijkt mij wel verstandig. Ik bedoel in het AB, want voor het DB is de vervanging onderling geregeld. Ik vraag dit even voor de helderheid, zodat we niets over het hoofd zien. Het kan zijn dat het voldoende is en dat de andere AB-leden gewoon voor de vervanging zorgen. Dat kan ook, maar dan hebben we in ieder geval helder vastgesteld dat dat zo is.

Het andere punt is de benoeming in de Omgevingsdienst West-Holland. Daar hebben wij twee AB-leden nodig: één lid uit het college – dat zal de portefeuillehouder zijn, maar die moeten we wel aanwijzen; volgens mij zou dat dan mevrouw Lamers zijn als portefeuillehouder Omgeving – en er zou ook nog een lid vanuit de raad aangewezen moeten worden. Daar is dus ook nog vraag naar. Zijn er kandidaten?

De heer **Van den Dool** (VVD): Ik vroeg het aan mevrouw Lamers hoe dit zit. Ik begrijp dat zij daar inderdaad namens het college in gaat. Op de vraag of het dan nog nodig is dat er ook een raadslid in gaat, kreeg ik van haar het antwoord dat dat nog bezien moet worden. Is het noodzakelijk dat er ook nog een raadslid komt?

Wethouder **Lamers**: Daar zouden we nog over praten.

De **voorzitter**: Ja, daar moet nog over gesproken worden. Ik weet niet of we dat nu al moeten regelen, want er zijn meerdere gemeenschappelijke regelingen.

De heer **Van der Does**: Als er in ieder geval een afgevaardigde is, kan dat misschien later.

De **voorzitter**: Ja, mevrouw Lamers is in elk geval als afgevaardigde aanwezig bij de vergaderingen en dergelijke.

De heer **Van der Does**: Ja, maar we moeten haar vandaag wel aanwijzen.

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Van der Does**: Dus dat besluiten we vanavond?

De **voorzitter**: Dan besluiten we vanavond dat de portefeuillehouder degene is die als afgevaardigde van deze raad daarbij aanwezig is. Op een ander moment komen we nog terug op een eventuele vervanging of aanvulling.

De heer **Van der Does**: Oké, en de rest is besloten.

De **voorzitter**: Ja, de rest is besloten. Is iedereen het daarmee eens? Ik constateer dat de raad hiermee instemt. Dan is aldus besloten.

We zijn gekomen aan het eind van deze vergadering. Dank voor uw inzet en inbreng.

De **voorzitter** sluit om 22.05 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 12 juli 2018.

De griffier,

J. van der Does

De voorzitter,

P.J. Bouvy-Koene

